

О. Б. ГОЛОВКО

ІСТОРИКИ-МЕДІЄВІСТИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

ДОВІДНИК

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

О. Б. ГОЛОВКО

ІСТОРИКИ-МЕДІЄВІСТИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

ДОВІДНИК

Кам'янець-Подільський
2016

УДК 929:94(477)(092)(035)
ББК 63.2+63.3(4Укр)я22
I-90

Рекомендовано до друку вченою радою
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка (протокол № 7 від 23 червня 2016 р.)

Відповідальний редактор:

С. А. Копилов, доктор історичних наук, професор,
ректор Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка.

Рецензенти:

С. І. Лиман, доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри туристичного бізнесу
Харківської державної академії культури;

В. С. Степанков, доктор історичних наук,
професор, завідувач кафедри всесвітньої історії
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка.

**Головка О. Б. Історики-медієвісти сучасної
I-90 України** : довідник / [відп. ред. С. А. Копилов]. —
Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський
національний університет імені Івана Огієнка,
2016. — 68 с.

Довідник містить данні про істориків-медієвістів сучасної України: зібрана інформація про дисертації і монографії, в яких вивчається історія середніх віків, визначені наукові інтереси вчених. У вступній статті висвітлені головні тенденції розвитку української медієвістики в ХІХ – на початку ХХІ ст. В заключній частині довідника наводяться телефони і електронні адреси найбільших наукових центрів України, де працюють історики-медієвісти.

Видання адресоване вченим-історикам, студентам вишів, широкому колу читачів, які цікавляться проблемами соціально-економічного, політичного та культурного поступу країн у добу середньовіччя.

УДК 929:94(477)(092)(035)
ББК 63.2+63.3(4Укр)я22

ВСТУП

Поняття «середні віки» виникло у XV ст. в середовищі італійських інтелектуалів, які прагнули визначити місце свого часу в загальній хронології історичного поступу. Саме тоді Флавіо Бьондо (1392-1463 рр.) у своїй праці «Декади історії, що починаються від падіння Римської імперії (*Historiarum ab inclinatione Romanorum imperii decades*)» виділив особливий період між часом античності і добою, у якій він жив. Означений період автор описав, як період занепаду, відсталості, дикунства (перш за все, у сфері культури) порівняно з означеними іншими двома епохами. Пізніше, наприкінці XVII ст. (у 1698 р.), професор університету в Галле (Німеччина) Християн Келлер (Целларіус) замість етично-оцінного ввів наукове трактування поняття «середні віки», поділивши історію людства на три частини: період античності, період середньовіччя і період нового часу. Фактично така хронологія всесвітньої історії використовується науковцями і зараз, проте до неї додався ще період новітнього часу (XX – початок XXI ст.). На межі XVIII-XIX ст. в історичній науці з'являється дефініція «медієвістика» (з латинської «*medium aevum*» – середній вік). Цим поняттям визначалась галузь історичної науки, в рамках якої вивчалася середньовічна за часом частина всесвітньої історії, фахівці ж з історії середніх віків отримали назву медієвісти¹.

Під впливом становлення західноєвропейської історичної науки в першій половині XIX ст. розпо-

¹ Немченко І. В. Медієвістика / І. В. Немченко // Енциклопедія історії України. – К., 2009. – Т. 6. – С. 579-584; Войтович Л. В. Середні віки / Л. В. Войтович // Енциклопедія історії України. – К., 2012. – Т. 9. – С. 543-544.

чинаються медієвістичні дослідження в Україні². Головними центрами цих досліджень були університети в Харкові, Києві, Одесі та Історико-філологічний інститут у Ніжині (Російська імперія), а також університети у Львові і Чернівцях (Австрійська імперія). Зазначимо, що рівень викладання в названих навчальних закладах історії, у тому числі середньовічної, був досить високим. Це було зумовлено низкою обставин, і однією з найбільш важливих з них була відкритість тогочасного європейського освітнього простору і добра філологічна (знання іноземних мов) підготовка студентів – колишніх випускників гімназій. Однозначно, що низька кваліфікація професорів ставила б університет під загрозу втрати аудиторії, оскільки майбутні історики могли без проблем отримати освіту в Німеччині або у Франції.

Відкритість кордонів і потреба у підвищенні кваліфікації професорів уможливлювали організацію постійних закордонних відряджень вчених, під час яких вони готували дисертації або монографії. Свідченням високого рівня праць українських істориків-медієвістів було визнання їх досягнень у

² Лиман С. І. Медієвістика в Україні в кінці XIX – на початку XX ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук / С. І. Лиман. – Дніпропетровськ, 1994; його ж. Середньовічні цивілізації Західної, Центральної та Південно-Східної Європи: досвід досліджень в українських землях Російської імперії (1804 – перша половина 1880-х рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук. / С. І. Лиман. – Харків, 2010; його ж. Идеи в латах: Запад или Восток? Средневековье в оценках медиевистов Украины (1804 – первая половина 1880-х гг.). – Харьков, 2009; Копилов С. А. Проблеми історії слов'янських народів в історичній думці України (остання третина XVII – початок XX ст.) / С. А. Копилов. – Кам'янець-Подільський, 2005; Матях В. М. Медієвістика в Україні другої половини XIX – початку XX ст.: криза чи прогрес? / В. М. Матях. – К., 1996; Козловський С. О. Медієвістика у Львівському університеті (1784-1914) : автореф. дис. ... канд. іст. наук / С. О. Козловський. – Львів, 2012 та ін.

європейському науковому середовищі. Серед знакових постатей української медієвістики XIX – початку XX ст. можна назвати київського іспаніста В. К. Піс-корського, харківського знавця історії папства і середньовічної Німеччини А. С. Вязігіна, одеського візантиніста Ф. І. Успенського і багатьох інших.

Встановлення на території України радянської влади нанесло нищівного удару по розвитку історичної науки, в тому числі по її медієвістичному напрямку. Проте традиції дослідження середньовіччя в Україні зберігалися, про що, зокрема, свідчать праці того часу київського історика Л. М. Беркута, харківського професора М. М. Пакуля, одеських науковців П. М. Біціллі й О. А. Вайнштейна³. Загалом у Радянському Союзі вивчення давньої і середньовічної історії вважалося неактуальним. Центрами медієвістичних досліджень, які підтримувала влада, були лише наукові і науково-навчальні установи Москви і Ленінграда (зараз м. Санкт-Петербург). В Україні, як і в інших «союзних» республіках, історики-медієвісти фактично були «білими воронами» серед численної когорти авторів, які писали свої праці з історії Комуністичної партії, жовтневого перевороту, індустріалізації та колективізації.

Незважаючи на всі перепони, інтерес до історичних знань спричиняв появу нових кадрів істориків-

³ Дьомін О. Б. Медієвістика в УРСР 20-30-х років ХХ століття: час стагнації та виживання / О. Б. Дьомін // Древнее Причерноморье. – Одесса, 2011. – Вып. 9. – С. 147-152. Про розвиток медієвістики в Україні в міжвоєнний період йдеться у статті: Калуцька Л. П. Про медієвістику на Україні в 1917 – 1936 рр. / Л. П. Калуцька, Г. В. Фрізман // Середні віки на Україні. – К., 1973. – Вип. 2. – С. 154-164, проте час написання праці, безумовно, позначився на її змісті. Те ж саме можна сказати і про узагальнювальне есе А. І. Мітряєва, присвячене вивченню в Україні середньовічної історії слов'ян: Митряев А. И. Изучение в украинской советской историографии средневековой истории зарубежных стран (1917 – 1967) / А. И. Митряев // Славянская историография и археология. – Москва, 1969. – С. 3-27.

медієвістів в Україні. Наприклад, перед початком радянсько-німецької війни в Харківському університеті учнем М. М. Пакуля був майбутній спеціаліст з історії середньовічної Англії уродженець Подільського краю М. А. Барг. Цікаво, що тоді в цьому ж виші навчався вихідець зі Слобожанщини – майбутній учений зі світовим ім'ям Ю. В. Кнорозов, якому судилося розшифрувати писемність індіанців майя.

Розглядаючи питання про стан української медієвістики ХХ ст., необхідно зазначити, що зовсім інша ситуація склалася у розвитку історичної науки у міжвоєнний час, в тому числі і медієвістики, за межами радянської України. Зокрема, одним із головних центрів історичної науки в Румунії був Чернівецький університет. Значного успіху медієвістичні дослідження досягли в стінах Львівського університету⁴.

У післявоєнний час стан медієвістики в Україні доречно не змінився. В історичній науці превалював акцент на вивчення так званої історико-партійної тематики, проблем сучасної історії Радянського Союзу. В багатьох навчальних закладах історію середніх віків викладали історики, наукові інтереси яких не були пов'язані з предметом їх навчальної роботи. У зв'язку з цим, повністю погоджуємося з думкою О. Б. Дьоміна про деградацію в радянській Україні медієвістики і ранньої новістики в середині ХХ ст. З цього приводу історик пише: «Хіба можливо було підтримувати науку, що вивчала період тріумфу релігійного світобачення тоді, коли КПРС під керівництвом М. Хрущова та Л. Брежнєва розгортала широкий наступ на церкву?»⁵.

⁴ Юрейко П. С. Медієвістичні студії у Львівському університеті в міжвоєнний період (1919-1939) : автореф. дис. ... канд. іст. наук / П. С. Юрейко. – Львів, 2012.

⁵ Дьомін О. Б. Українська радянська медієвістика 40–60-х років ХХ століття / О. Б. Дьомін // Древнее Причерноморье. – Одесса, 2013. – Вып. 10. – С. 202.

Проте, попри всю протидію з боку влади, наукові дослідження в галузі медієвістики продовжувалися в середині і другій половині ХХ ст. Найбільш яскравою постаттю серед істориків Харківського університету був всесвітньовідомий сходознавець А. П. Ковалевський, який у 60-х роках ХХ ст. очолював кафедру історії середніх віків (до її складу входили А. П. Калущька, А. І. Мітряєв, Г. В. Фрізман). Довгі роки вчений досліджував унікальне джерело з історії Східної Європи – записку арабського мандрівника Ібрагіма ібн-Якуба про його подорож до Волзької Болгарії в 922-923 рр. У Харкові тривалий час працював відомий спеціаліст з історії Відродження А. М. Баткін. Пізніше, в 70-х роках, у стінах Харківського університету була підготовлена синтетична праця про Реформацію в Німеччині на початку ХVІ ст. Її автор Ю. О. Голубкін протягом наступних десятиліть фактично створив школу дослідників з цієї проблематики, які успішно працюють у вишах України і зараз (В. О. Дятлов, О. А. Гаврюшенко, С. А. Каріков).

Серед дослідників історії західноєвропейського середньовіччя в Києві найбільш успішною, на нашу думку, була наукова творчість А. С. Чіколіні та Н. Г. Подаляк. Перша дослідниця вивчала праці італійських мислителів ХVІ – початку ХVІІ ст., предметом уваги другої були німецькі міста, що входили до Ганзейського торгового союзу. В 70-х – 80-х роках ХХ ст. Ф. М. Шабульдо підготував велике дослідження з історії входження і перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського. Серед львівських істориків третьої чверті ХХ ст. найбільш відомим був А. О. Лозинський, публікації якого з історії Франції ХVІ ст., особливо про громадянські війни в другій половині означеного століття, високо оцінили не тільки в СРСР, а й за кордоном. Д. Л. Похілевич, Ю. М. Гроссман, Я. П. Кісь та М. Г. Крикун вивчали

господарство, адміністративно-територіальний устрій і соціальний розвиток Речі Посполитої.

У Кам'янець-Подільському педагогічному інституті працював П. Ф. Лаптін, який підготував синтетичну монографію «Община в русской историографии последней трети XIX – начала XX в.». У праці, зокрема, проаналізовано погляди істориків Російської імперії на суспільний устрій західноєвропейського селянства в добу пізнього середньовіччя. У Донецькому університеті М. А. Молдавська написала низку статей з історії Франції XVI ст., зокрема про розвиток мануфактурного виробництва, історію релігійних і народних рухів. В Одесі тривалий час різнопланову наукову роботу виконував П. Й. Каришковський, який досліджував історію південних слов'ян і Візантійської імперії. Історію середньовічної Німеччини тут вивчав М. Є. Беркович, Англії і Франції – І. В. Зав'ялова, слов'янських народів – Я. П. Зінчук. У Дніпропетровську (зараз м. Дніпро) в 1976-1998 рр. працював знавець історії «Великого переселення народів» В. Т. Сиротенко, а в Запоріжжі в 1987-1995 рр. – спеціаліст з історії міжнародних відносин у Західній Європі пізнього середньовіччя та раннього нового часу Ю. Є. Івонін.

Після проголошення незалежності України відбувається активізація медієвістичних розробок в Україні. У Харкові продовжувалося вивчення важливих аспектів Реформації і Селянської війни в Німеччині. Згодом у місцевому університеті під керівництвом С. Б. Сорочана була відроджена давня традиція різнопланового дослідження Візантійської імперії (К. Ю. Бардола, А. М. Домановський, М. В. Фомін, О. О. Роменський та ін.). Історія населення басейну Сіверського Дінця в хозарську добу стала предметом вивчення В. К. Міхеєва й О. О. Тортики. Науковий доробок істориків-медієвістів українських університетів XIX – початку XX ст. проаналізував С. І. Лиман.

У Львівському університеті М. І. Чорний підготував ґрунтовну працю з історії діяльності в Центральній і Східній Європі домініканського ордену. Зараз у цьому виші виникла наукова школа, на чолі з Л. В. Войтовичем, дослідників середньовічного минулого багатьох країн і народів Західної і Центральної Європи, міжнародних відносин Русі та руських князівств (І. Ю. Папа, І. Л. Паршин, С. О. Козловський, П. С. Юрейко, М. М. Куцин та ін.). Висококваліфікована група медієвістів і візантиністів працює в Одесі (О. Б. Дьомін, І. В. Немченко, О. О. Радзиховська, О. М. Луговий та ін.). У Київському університеті на кафедрі історії стародавнього світу і середніх віків, яку більше двадцяти років очолював О. П. Крижанівський, крім продовження традиційного вивчення західноєвропейського середньовіччя (М. О. Рудь, Ю. Г. Грачов, П. М. Котляров), розробляється середньовічна історія Сходу (В. А. Рубель, Ю. О. Гоман). Тут варто відзначити підготовку В. А. Рубелем першої в Україні дисертації з давньої і середньовічної історії Японії. В Інституті сходознавства НАН України життя населення євразійського степу в добу класичного середньовіччя аналізує О. Б. Бубенок, а в Інституті історії України НАН України його вивчає Б. В. Черкас. Дослідження з різних питань середньовічного минулого країн Європи здійснюють викладачі Чернівецького університету (М. К. Чучко, Б. М. Боднарюк, О. М. Масан, В. І. Мудеревич та ін.). В Івано-Франківську питання історії Угорщини, її взаємин з Руссю X-XIV ст. стали предметом публікацій М. М. Волощука.

Під час розгляду діяльності головних сучасних осередків вивчення середньовіччя в нашій країні, а також у процесі підготовки й апробації наукового доробку в дослідників, у тому числі й спеціалістів із середньовіччя, виникає чимало проблем як професійного зростання, так і пошуку та налагодження кон-

тактів з колегами по «медієвістичному цеху». Для вирішення першої проблеми молодим (і не тільки) науковцям має стати в нагоді праця харківського професора С. Б. Сорочана «Ремесло медієвіста», у якій детально проаналізовано технологію роботи істориків⁶. Встановленню і налагодженню професійних контактів між колегами мають допомогти, на що сподівається укладач, матеріали пропонованого довідника. Ознайомлення медієвістів сусідніх країн з матеріалами видання може посприяти і налагодженню міждержавних наукових зв'язків.

Головною метою нашої праці є зібрання й узагальнення якомога ширшої інформації про дослідників, які зараз вивчають в Україні історію середніх віків. Йдеться про науковців, у доробку яких досліджуються проблеми середньовіччя на теренах, що виходять за межі сучасної України, у визначених більшістю сучасних медієвістів світу хронологічних рамках, які охоплюють період із середини V ст. до межі XV-XVI ст. Проте для повноти даних ми не оминули увагою науковців, які вивчають минуле дещо раніше першої і пізніше другої дат, тобто дослідники, які займаються «порубіжними» в часовому плані періодами між пізньою античністю і раннім середньовіччям та між пізнім середньовіччям і раннім новим часом. Окремо слід наголосити на тому, що в довіднику, з огляду на особливості історичного розвитку і специфіку вивчення ареалу, подано інформацію про дослідників, які вивчають в означених вище часових межах минуле Північного Причорномор'я і Криму.

Однозначно, що пропонована робота не є біобібліографічним довідником з медієвістики у класичному розумінні, потреба в підготовці якого, без всякого сумніву, існує. Наше видання можна швидше за все

⁶ Сорочан С. Б. Ремесло медієвіста. Основы научно-исследовательской работы / С. Б. Сорочан. – Харьков, 2013. – 172 с.

охарактеризувати як комунікаційний пошуковий довідник. Він дає коротку інформацію про науковців з метою, що, скориставшись нею, читач згодом при потребі зможе сам розширити свої знання про особу, яка займається близькою до його інтересів проблематикою. У заключній частині довідника подано телефони й електронні адреси найбільших наукових і науково-навчальних центрів України, де працюють історики-медієвісти.

Єдиним пріоритетом у пошуку і систематизації персоналій для цього видання був не принцип викладання курсів з середньовічної історії, а саме наукова складова діяльності істориків. Інформації, яка стосується інших, крім наукового, напрямів роботи вчених, у нашій праці не подано. Зауважимо, що у випадку, коли дослідник захищав дисертації не за середньовічною тематикою, назви цих робіт у довіднику не вказуються. Укладач усвідомлює можливу неповноту інформації своєї синтези і з подякою розгляне всі зауваження колег щодо поповнення її матеріалів і вдосконалення наведених даних.

У процесі підготовки довідника автор отримав цінні поради і доповнення від Б. М. Боднарюка (Чернівці), О. Б. Бубенка (Київ), Л. В. Войтовича (Львів), М. В. Волощука (Івано-Франківськ), О. Б. Дьоміна (Одеса), С. А. Копилова (Кам'янець-Подільський), П. М. Котлярова (Київ), С. І. Лимана (Харків), О. М. Маклюк (Запоріжжя), І. В. Немченко (Одеса), С. Б. Сорочана (Харків), В. С. Степанкова (Кам'янець-Подільський) та інших колег, яким висловлює за це щиру подяку.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

автореф. – автореферат

держ. – державний

дис. – дисертація

ДнНУ – Дніпровський національний університет
ім. Олеся Гончара

ДНУ – Донецький національний університет

докт. іст. наук – доктор історичних наук

доц. – доцент

зав. – завідувач

ЗНУ – Запорізький національний університет

ін-т – інститут

Ін-т української археографії – Інститут української археографії і джерелознавства ім. М. С. Грушевського
НАН України

Ін-т археології – Інститут археології НАН України

Ін-т історії – Інститут історії України НАН України

Ін-т сходознавства – Інститут сходознавства
ім. А. Ю. Кримського НАН України

Ін-т українознавства – Інститут українознавства
ім. І. П. Крип'якевича НАН України

іст. – історичний

іст. фак-т – історичний факультет

канд. іст. наук – кандидат історичних наук

каф. – кафедра

КНУ – Київський національний університет ім. Тараса
Шевченка

КПНУ – Кам'янець-Подільський національний університет
ім. Івана Огієнка

ЛНУ – Львівський національний університет
ім. І. Я. Франка

м. – місто

НАН України – Національна академія наук України

наук. – науковий

нац. – національний

НУКМА – Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ОДУ – Одеський національний університет
ім. І. І. Мечникова

пед. – педагогічний

проф. – професор

р. – рік

с. – село

смт – селище міського типу

співавт. – співавтор

співр. – співробітник

стар. наук. співр. – старший науковий співробітник

УНУ – Ужгородський національний університет

ун-т – університет

ХНУ – Харківський національний університет
ім. В. Н. Каразіна

фак-т – факультет

ЧНУ – Чернівецький національний університет ім. Юрія
Федьковича

АЙБАБІН Олександр Ілліч. Народився 30.12.1948 р. у м. Калінінград. У 1972 р. закінчив іст. фак-т Ленінградського держ. ун-ту. В 1988 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Хронология могильников позднееримского и раннесредневекового времени*. У 1998 р. в Санкт-Петербурзі захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Этническая история ранневизантийского Крыма*. Роботу виконано в Кримському відділенні Ін-ту сходознавства. З 1992 р. – керівник Кримського відділення Ін-ту сходознавства. З 1990 р. працює у Таврійському ун-ті, з 2001 р. – проф. каф. історії стародавнього світу та середніх віків цього навчального закладу. Досліджує історію і археологію середньовічного Криму. Автор численних публікацій, у тому числі: *Этническая история ранневизантийского Крыма*. – Симферополь, 1999. – 350 с.

АЛЕКСАНДРОВИЧ Володимир Степанович. Народився 10.03.1956 р. у с. Циків Буського району Львівської області. У 1979 р. закінчив іст. фак-т Львівського держ. ун-ту. В 1995 р. в Ін-ті української археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук, а в 2001 р. в Ін-ті українознавства – дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук. Сфера наук. зацікавлень: історія мистецтва і культури кінця Х-XVIII століть. Автор численних наук. праць, у тому числі: *Покров Богородиці. Українська середньовічна іконографія // Студії з історії українського мистецтва*. – Львів, 2010. – Т. 4. – 468 с.; *Реймське Євангеліє Анни Ярославівни*. – Львів, 2010. – 200 с.; *Король Данило Романович*. – Біла Церква, 2014. – 240 с. (у співавт. з Л. В. Войтовичем). Докладна бібліографія праць історика: *Володимир Александрович. Публікації 1981-2016 років*. – Львів, 2016. – 74 с. Літ. про історика: *Володимир Александрович. Бібліографічний покажчик*.

До 50-річчя від дня народження. – К. ; Львів, 2006 – 56 с.; *Енциклопедія історії України*. – К., [б. д.]. – Т. 11. (у друці). З січня 2011 р. працює зав. відділу історії середніх віків Ін-ту українознавства. Лауреат Держ. премії України в галузі науки і техніки 2014 р.

АЛЕШКЕВИЧ Ярослав Андрійович. У 2012 р. в УНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Контакти угорців з населенням Східної та Центральної Європи в добу раннього середньовіччя*. Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія*. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. С. Д. Федака. Зараз працює на посаді доц. каф. історії стародавнього світу і середніх віків УНУ.

АНДРОЩУК Федір Олександрович. Народився 20.02.1970 р. у м. Київ. У 1995 р. закінчив іст. фак-т КНУ. В 1998 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. У 2014 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Мечи вікінгів*. Спеціальність 07.00.04 – *археологія*. Вивчає скандинавський імпорт до Східної Європи, зброю вікінгів, а також систему взаємин варягів із населенням Русі. Автор монографій: *Vikings in East: Essays on the Contacts on the Road to Byzantium*. – Uppsala, 2013; *Мечи викингов*. – К. : Простір, 2013. – 712 с. З 2010 р. мешкає і працює в м. Стокгольм.

АНДРУСЯК Ярослав Ярославич. Народився 13.05.1983 р. у м. Ужгород. У 2005 р. закінчив істор. фак-т УНУ. В 2016 р. в УНУ захистив дисер. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук на тему: *Формування станово-представницької монархії у Чеському королівстві за правління династії Ягеллонів (1471-1526 рр.)*. Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія*. Наук. керівник – канд. істор. наук, доц. І. М. Ліхтей. З 2010 р. працює в УНУ, з 2015 р. є асистентом каф. стародавнього світу і середніх віків цього навчального закладу.

БАБЕНКО Роман Вікторович. У 2004 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Взаємовідносини Золотої Орди і Південно-Західної Русі в XIII ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. Г. В. Стрельський. Сфера наук. зацікавленість: еволюція кочових племен у добу середньовіччя. Зараз працює в Нац. пед. ун-ті ім. М. П. Драгоманова (м. Київ) на посаді доц. каф. всесвітньої історії.

БАЖЕНОВ Олександр Львович. Народився 25.10.1977 р. У 2005 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Давньоруське Пониззя середини XII – середини XIII ст.: соціально-економічний, військово-політичний і культурно-духовний аспекти.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. І. С. Винокур. Автор монографії: *Історія та культура Середнього Подністрів'я IX-XIII ст. – Кам'янець-Подільський, 2009. – 304 с.* Автор публікацій з історії міжнародних відносин Русі. Зараз працює в КПНУ на посаді доц. каф. архівознавства, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін.

БАЛУХ Олексій Васильович. У 2001 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Буковина у складі Молдавської держави у 40-х роках XIV – першій третині XVI ст.: воєнно-політичний аспект.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. Ф. Ботушанський. Досліджує історію взаємовідносин Польського королівства і Молдавського князівства в період пізнього середньовіччя. Зараз працює на посаді асистента каф. історії України ЧНУ.

БАЛУШОК Василь Григорович. Народився 15.07.1954 р. в м. Лохвиця Полтавської обл. В 1980 р. закінчив іст. фак-т КНУ. В 1989 р. у Мінську захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на

тему: *Звичай та обряди українських цехових ремісників XIV – першої половини XVII ст.* Спеціальність – етнологія. Наук. керівник – канд. філософських наук Б. В. Попов. Сфера наук. зацікавлень: етнічні процеси у населення Центральної і Східної Європи, загальні проблеми етногенезу та етнічної історії, соціонормативна та обрядова культура середньовічного міста тощо. Автор декількох монографій, у тому числі: *Українська етнічна спільнота: етногенез, історія, етнімія.* – Біла Церква, 2008. – 304 с.

БАРАН Олександр Васильович. Народився 21.02.1980 р. у м. Хмельницький. В 2003 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. В 2012 р. у Любліні захистив дис. на тему: *Ośrodki miejskie Księstwa Halicko-Włodzimierskiego i ich mieszkańcy w XIII i pierwszej połowie XIV w. (Міські осередки Галицько-Волинського князівства та його мешканці у XIII та першій половині XIV ст.).* Наук. керівник – доктор габілітований, проф. Ришард Шчигел. Має ступінь doktora nauk humanistycznych w zakresie historii średniowiecznej. Сфера наук. інтересів: історія давньої Русі, історія урбанізації Галицько-Волинського князівства, історіографія та джерелознавство Галицько-Волинського князівства. Автор статей з історії Галицько-Волинського князівства, особливо з проблем розвитку міст і міського населення Волині і Прикарпаття.

БАРДОЛА Костянтин Юрійович. Народився 15.12.1970 р. в м. Харків. У 1993 р. закінчив іст. фак-т ХНУ. У 2003 р. в ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Система оподаткування в Візантії в IV-IX ст.* Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія.* Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. С. Б. Сорочан. Зараз працює на посаді доц. каф. історії стародавнього світу та середніх віків ХНУ.

БОДНАРЮК Богдан Михайлович. Народився 14.09.1964 р. у м. Чернівці. У 1990 р. закінчив іст. фак-т ЧНУ. У 1995 р. в Ін-ті української археографії захистив дис. на здобуття наук. ступ. канд. іст. наук на тему: *Виникнення та розвиток католицьких чернечих орденів в Європі у VI-XVI ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. консультант – канд. іст. наук, доц. М. А. Журба. У 2013 р. – в ЧНУ дис. на здобуття наук. ступ. докт. іст. наук на тему: *Інститут чернецтва в християнському універсумі III – першої половини VII ст.: особливості становлення і тенденції розвитку.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Автор монографії: *Харизма пустелі. Витоки, становлення, духовно-аскетична і місіонерська практика християнського чернецтва III-XI ст.* – Чернівці : Прут, 2012. – 895 с. З вересня 1995 р. працює в ЧНУ, зараз – на посаді проф. каф. історії стародавнього світу, середніх віків і музеєзнавства ЧНУ.

БОДРУХІН Володимир Миколайович. У 2005 р. в ДНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Князівська влада і проблеми державотворення в Україні (XII-XIV ст.).* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. П. В. Добров. Автор монографій: *Українська державність удільної доби (XII-XIV ст.).* – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2002. – 304 с.; *Славяне и немцы в истории Бранденбурга (X-XIII вв.).* – Луганск : Вид-во Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля, 2000. – 107 с.; *Формування української державності у добу середньовіччя.* – Луганськ : Вид-во Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля, 2008. – 158 с.

БОРДІЛОВСЬКА Олена Анатоліївна. У 2000 р. в Ін-ті сходознавства захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Суспільно-політичний устрій імперії Харшавардхани (606-646/7 рр.).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. В. А. Рубель.

БОРИСОВА Ольга Василівна. Народилась 21.11.1958 р. у м. Луганськ. У 1980 р. закінчила іст. фак-т Луганського держ. ун-ту. У 2006 р. у ДНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Гене́за наукової парадигми історичного процесу в середні віки (V-XV ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. П. В. Добров. Автор монографії: *Гене́за наукової парадигми історичного процесу в середні віки (V-XV ст.)*. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – 456 с. Сфера наук. інтересів: всесвітня історія, медієвістика, історія цивілізацій, методологія історичного дослідження, історія християнства, соціально-історична антропологія та ін.

БОТВІНКІН Юрій Володимирович. У 2007 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Розвиток релігійно-філософського руху бгакті в Північній Індії XIV-XVII століть*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Л. В. Матвєєва.

БУБЕНОК Олег Борисович. Народився 20.08.1962 р. у м. Луганськ. В 1985 р. закінчив іст. фак-т Харківського держ. ун-ту. В 1995 р. в Інституті етнології і антропології ім. М. М. Миклухо-Маклая Російської академії наук (м. Москва) захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Яси південноруських степів (палеоетнографічне дослідження)*. Наук. керівник – докт. іст. наук Б. А. Калоев. У 2006 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Алани-аси у складі середньовічних етнополітичних об'єднань Євразійського степу*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Автор численних наук. праць, зокрема монографій: *Ясы и бродники в степях Восточной Европы (VI – начало XIII вв.)*. – К. : Логос, 1997. – 224 с.;

Аланы-асы в Золотой Орде (XIII-XV вв.). – К. : Истина, 2004. – 324 с.; Від Аттіли до Чингіз-хана. Алани і тюркомовні номади Євразії. – Біла Церква : Вид. Олександр Пшонківський, 2012. – 508 с. Сфера наук. інтересів: політична та етнічна історія Євразійського степу, сходознавство. З 1991 р. працює в Ін-ті сходознавства. Зараз працює на посаді зав. відділу Євразійського степу цього ін-ту. Лауреат премії ім. А. Кримського НАН України (2006 р.).

ВАСИЛЕНКО Віталій Олександрович. У 2007 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Політична історія Великого князівства Литовського (до 1569 р.) в східнослов'янських історіографіях XIX – першої половини XX ст.* Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. Г. К. Швидько. Автор монографії: *Політична історія Великого князівства Литовського (до 1569 р.) в східнослов'янських історіографіях XIX – першої третини XX ст. – Дніпропетровськ : НГУ, 2006. – 659 с.* Зараз працює проф. каф. історії та політичної теорії Нац. гірничого ун-ту (м. Дніпро).

ВАЦЕБА Ростислав Миролюбівич. У 2015 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. Автор статей з історії полабських слов'ян у добу раннього середньовіччя. Готує з цієї теми дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Л. В. Войтович.

ВАЩУК Дмитро Петрович. Народився 22.08.1978 р. у м. Кам'янець-Подільський Хмельницької області. У 2000 р. закінчив іст. фак-т КПНУ. У 2005 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Обласні привілеї Волині та Київщини: генеза і функціонування в другій половині XV – першій третині XVI ст.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – канд. іст. наук, стар. наук. співр. О. В. Русина.

Автор монографії: *Абыхмо держати их подле права их земли (Населення Київщини та Волині і великокнязівська влада в XV-XVI ст. – К. : Інститут історії України, 2009. – 320 с. Сфера наук. інтересів: питання перебування населення Волині і Правобережжя України у складі Речі Посполитої в добу пізнього середньовіччя. Зараз працює на посаді стар. наук. співр. відділу історії середніх віків і раннього нового часу Ін-ту історії.*

ВЕГЕРЧУК Сергій Миколайович. Народився в 1956 р. У 2000 р. закінчив іст. фак-т ОНУ. У 2006 р. в ОНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Етнополітична історія населення Карпато-Причорноморських земель (друга половина XI – перша половина XIII ст.).* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. А. О. Добролюбський.

ВОЙТОВИЧ Леонтій Вікторович. Народився 16.05.1951 р. у м. Єманжелінськ Челябінської області. У 1972 р. закінчив механіко-машинобудівний фак-т Львівського політехнічного ін-ту. Історичними дослідженнями почав займатися з початку 1980-х під керівництвом докт. іст. наук, проф. Я. Д. Ісаєвича. У 1994 р. в Ін-ті українознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Удільні князівства Рюриковичів і Гедиміновичів у XII-XVI ст.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – академік НАН України, докт. іст. наук, проф. Я. Д. Ісаєвич. У 2001 р. в Ін-ті українознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Князівські династії Східної Європи (кінець IX – початок XVI ст.). Склад, суспільна і політична роль.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. консультант – академік НАН України, докт. іст. наук, проф. Я. Д. Ісаєвич. Сфера наук. зацікавлень: генеалогія правлячих династій, зокрема Рюриковичів,

Гедиміновичів, Чингізидів-Джучидів, проблеми політичної історії та іст. географії Центрально-Східної Європи IX-XV ст. Найважливіші праці: *Генеалогія династії Рюриковичів*. – К., 1990. – 227 с.; *Генеалогія династії Рюриковичів і Гедиміновичів*. – К., 1992. – 199 с.; *Удільні князівства Рюриковичів і Гедиміновичів у XII-XVI ст.* – Львів, 1996. – 256 с.; *Князівські династії Східної Європи (кінець IX – початок XVI ст.). Склад, суспільна і політична роль*. – Львів, 2000. – 649 с.; *Нащадки Чингіз-хана: Вступ до генеалогії Чингізидів-Джучидів*. – Львів, 2004. – 249 с.; *Княжа доба на Русі: портрети еліти*. – Біла Церква, 2006. – 784 с.; *Правлячі династії Європи*. – Біла Церква, 2008. – 464 с. (у співавторстві з О. Целуйком); *Галицько-волинські етюди*. – Біла Церква : Вид. Пионерівський О. В., 2011. – 480 с.; *Князь Рюрик*. – Біла Церква, 2014. – 128 с.; *Лев Данилович, князь галицько-волинський (бл. 1225 – бл. 1301)*. – Львів, 2014; *Король Данило Романович*. – Біла Церква, 2014. – 240 с. (у співавт. з В. С. Александровичем); *Галич у політичному житті Європи XI-XIV століть*. – Львів, 2014. – 478 с. Праці до ювілею історика: *Actes testantibus. Ювілейний збірник на пошану Леонтія Войтовича*. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2011. З 1995 р. – старший наук. співр., а з 2008 р. – провідний наук. співр. Ін-ту українознавства. З 2001 по 2006 рр. – проф. каф. давньої історії України та допоміжних іст. дисциплін, а з 2006 р. – зав. каф. історії середніх віків та візантиністики ЛНУ. Лауреат премії імені М. С. Грушевського НАН України за 2003 р. Лауреат Держ. премії України в галузі науки і техніки 2014 р.

ВОЛОЩУК Мирослав Михайлович. Народився 02.07.1979 р. у с. Черганівка Косівського району Івано-Франківської області. У 2000 р. закінчив іст. фак-т Прикарпатського ун-ту ім. В. Стефаника. У 2005 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Військово-політичні*

стосунки Угорського королівства з Галицьким та Галицько-Волинським князівством (кінець XII-XIII ст.). Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. М. В. Кугутяк. У 2015 р. в Ін-ті українознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *«Русь» в Угорському королівстві (XI – друга половина XIV ст.): суспільно-політична роль, майнові стосунки, міграції*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. А. В. Войтович. Автор монографії: *«Русь» в Угорському королівстві (XI – друга половина XIV ст.): суспільно-політична роль, майнові стосунки, міграції*. – Івано-Франківськ : Лілея, 2015. – 496 с. З 2003 р. працює на каф. всесвітньої історії Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника. Зараз – на посаді проф. зазначеної каф.

ВОЛЬФ Олександр Євгенійович. У 2011 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Контакти візантійського населення Криму з кочовиками Північного Причорномор'я та східними слов'янами наприкінці V-X ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. О. М. Масан.

ВУС Олег Володимирович. У 2007 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Військово-інженерне забезпечення оборонної політики Візантії у Північному Причорномор'ї (кін. IV – початок VII ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. мистецтвознавства, доц. В. П. Откович. Автор монографії: *Оборонна доктрина Візантії у Північному Причорномор'ї. Інженерний захист Таврики та Боспора наприкінці IV – на початку VII ст.* – Львів : Тріада Плюс, 2010. – 304 с.

ГАВРИЛИШИН Марія Романівна. Народилася 28.08.1990 р. у м. Львів. У 2012 р. закінчила іст. фак-т ЛНУ. У 2016 р. в ЛНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Політичні і шлюбні зв'язки британських династій з Рюриковичами у IX-*

XI ст. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. А. В. Войтович. Сфера наук. інтересів: міжнародні відносини країн Європи в добу середньовіччя.

ГАВРЮШЕНКО Олександр Анатолійович. У 1979 р. закінчив іст. фак-т Харківського держ. ун-ту. У 1988 р. в Харківському держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Філіп Меланхтон: гуманіст і реформатор (1517-1524 рр.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівники: докт. іст. наук, проф. В. І. Кадеєв, канд. іст. наук, доц. Ю. А. Голубкін. З 1988 р. працює в Харківській держ. академії культури, зараз – на посаді доц. каф. культурології і медіа-комунікацій цього навчального закладу.

ГОЛОВКО Олександр Борисович. Народився 22.10.1952 р. в м. Харків. У 1975 р. закінчив іст. фак-т Харківського держ. ун-ту. В 1984 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Політичні відносини Русі і Польщі (X – перша третина XIII ст.)*. Наук. керівник – докт. іст. наук М. Ф. Котляр. В 2006 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Ін-ту українознавства та Ін-ту народознавства НАН України (м. Львів) захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Волинь і Галичина в державно-політичному розвитку Центрально-Східної Європи (IX – перша половина XIII ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Сфера наук. інтересів: закономірності державного та політичного розвитку середньовічного суспільства, міжнародні відносини доби середньовіччя, етнополітичні процеси у населення Центрально-Східної Європи IX-XIII ст., ідеологія середньовічного світу. Автор численних наук. праць, у тому числі монографій: *Древняя Русь и Польша в политических взаимоотношениях X – первой трети XIII вв. – К. : Наукова думка, 1988. – 136 с.; Запровадження християнства на Русі. – К. : Наукова думка, 1988 (у співавтор. з*

М. Ф. Котлярем, К. Є. Гломоздою та ін.) (авторський текст – С. 142-168); *Русь у міжнародному житті Європи.* – К. : Інститут історії України НАН України, 1994. – 29 с.; *Князь Роман Мстиславич та його доба : нариси з історії політичного життя Південної Русі XII – початку XIII століття.* – К. : Стилос, 2001. – 249 с.; *Корона Данила Галицького. Волинь і Галичина в державно-політичному розвитку Центрально-Східної Європи раннього та класичного середньовіччя.* – К. : Стилос, 2006. – 575 с. Про історика див.: Олександр Головка. *Біобібліографічний покажчик. Підготували Л.В. Войтович, В.С. Степанков, С.І. Лиман, О.Б. Бубенок.* – Львів, 2012. – 154 с.; *Енциклопедія історії України.* – К., [б. д.]. – Т. 11 та ін. У 2011 р. обраний академіком Академії наук вищої школи України.

ГОМАН Юрій Олексійович. Народився 30.08.1974 р. у м. Київ. У 1997 р. закінчив іст. фак-т КНУ. У 2002 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Походження та етнополітичний розвиток причорноморських ногайців у XIII-XVI ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. А. Рубель. З 1997 р. працює на каф. історії стародавнього світу та середніх віків іст. фак-ту КНУ. З 2004 р. – на посаді доц. зазначеної каф.

ГОРБАЧ Тимур Сергійович. У 2013 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Польща і Тевтонський Орден у XIII-XV ст.: військово-дипломатичний аспект відносин.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. М. О. Рудь. Зараз – наук. співр. відділу джерелознавства Ін-ту рукопису Нац. бібліотеки ім. В. І. Вернадського.

ГОРДІЄНКО Дмитро Сергійович. У 2013 р. в Ін-ті української археографії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Візантійсько-руські відносини за Константина VII Порфирогенета в зовнішній політиці Візантії (912-*

959 pp.). Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, стар. наук. співр. О. О. Маврін. Зараз працює на посаді стар. наук. співр. Ін-ту української археографії.

ГОРНОВА Ірина Сергіївна. У 2007 р. закінчила іст. фак-т ОНУ. У 2012 р. в ОНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Суспільно-політична історія Візантії XI ст. в системі історичних поглядів Михайла Пселла*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. О. О. Радзиховська. Мешкає і працює в Греції.

ГРАЧОВ Юрій Гелійович. Народився у 1955 р. в м. Будапешт. У 1980 р. закінчив іст. фак-т Київського пед. ін-ту ім. А. Горького (зараз – Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова). Працює на посаді доц. каф. історії стародавнього світу і середніх віків КНУ. Автор численних наук. праць, у тому числі: *Рыцарство в средневековой Европе. – К. : Аквилон-Плюс, 2006. – 286 с.*

ГУЛЕВИЧ Владислав Петрович. Народився 10.05.74 р. в м. Комсомольськ (зараз м. Горішні Плавні) Полтавської області. В 2003 р. закінчив істор. фак-т КНУ. Готує дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук на тему: *Виникнення та становлення Кримського ханату: політичний аспект (1399-1478/79 pp.)*. Автор численних публікацій з історії Північного Причорномор'я і Криму XIV-XV ст. Зараз працює головним консультантом управління по зв'язках із органами місцевої влади і місцевого самоврядування апарату Верховної Ради України.

ДЕБЕНКО Василь Зіновійович. Народився 05.12.1970 р. у с. Вовчинці Івано-Франківської області. В 1997 р. закінчив іст. фак-т Івано-Франківського пед. ун-ту. У 2001 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Імперська ідея в Московській державі в кінці XV-XVI ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. П. С. Федорчак. Зараз працює на посаді доц. каф. історії слов'ян Прикарпатського нац. ун-ту.

ДОБРОЛЮБСЬКИЙ Андрій Олегович. Народився 18.04.1949 р. у м. Одеса. У 1971 р. закінчив іст. фак-т Одеського держ. ун-ту ім. І. І. Мечникова. У 1981 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. степеня канд. іст. наук на тему: *Кочівники IX-XIV століть на заході степового Причорномор'я*. У 1991 році в Ін-ті історії матеріальної культури в м. Ленінград (зараз – м. Санкт-Петербург) захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Кочівники на заході причорноморських степів у X-XVIII ст.: історико-археологічне дослідження*. Роботу було підготовлено в Одеському держ. ун-ті ім. І. І. Мечникова. Автор монографії: *Кочевники Северо-Западного Причерноморья в эпоху средневековья. – К. : Наукова думка, 1986. – 137 с.* З 1986 р. працює в Південноукраїнському нац. пед. ун-ті ім. К. Ушинського (м. Одеса), зараз – на посаді проф. каф. історії України цього навчального закладу.

ДОМАНОВСЬКА Марина Євгенівна. Народилася 21.12.1979 р. у м. Ізюм Харківської області. У 2002 р. закінчила іст. фак-т ХНУ. У 2015 р. в Ін-ті української археології захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Візантиністика у Харківському університеті (середина XIX – початок XX ст.)*. Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Д. М. Чорний. Роботу виконано на каф. українознавства ХНУ. Зараз працює методистом Центру українських студій імені Д. І. Багалія ХНУ.

ДОМАНОВСЬКИЙ Андрій Миколайович. Народився 04.05.1980 р. у с. Липці Харківського району Харківської області. У 2002 р. закінчив іст. фак-т ХНУ. У 2007 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Державний контроль і регулювання торгівлі у Візантії IV-IX ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. С. Б. Сорочан. Зараз

працює на посаді доц. каф. стародавнього світу і середніх віків ХНУ.

ДУБЧАК Сергій Іванович. Народився 29.09.1989 р. у с. Глушків Городенківського району Івано-Франківської області. У 2012 р. закінчив іст. фак-т Ін-ту історії і політології Прикарпатського нац. ун-ту імені Василя Стефаника. Готує дис. на здобуття наукового ступеня канд. іст. наук з проблеми участі вандалів і аланів у «Великому переселенні народів». Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. М. М. Волощук. З 2016 р. працює на посаді співр. Центру медієвістичних студій іст. фак-ту Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника.

ДЬОМІН Олег Борисович. Народився 04.04.1948 р. у м. Путивль Сумської обл. У 1973 р. закінчив іст. фак-т Одеського держ. ун-ту. В 1984 р. захистив дисертацію на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук, у 2001 р. захистив дисертацію на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук. Автор численних наук. праць, у тому числі книги *«Мы пришли дать вам слово»: Кирилл и Мефодий в истории славянской культуры.* – Одесса, 2003. – 119 с., статей з історії розвитку медієвістики в Україні. Зараз працює на посаді зав. каф. нової і новітньої історії ОНУ.

ДЯТЛОВ Володимир Олександрович. Народився 05.01.1951 р. у с. Бучки Новгород-Сіверського району Чернігівської області. В 1977 р. закінчив іст. фак-т Харківського держ. ун-ту. В 1983 р. у Харківському держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Реформаційний рух у містах Саксонії і Тюрингії в 1521-1524 рр.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівники – докт. іст. наук, проф. В. І. Кадеєв, канд. іст. наук Ю. О. Голубкін. У 1977 р. почав працювати в Чернігівському держ. пед. ін-ті (зараз – Чернігівський нац. пед. ун-т). З 2010 р. – перший проректор цього навчального закладу. В 1998 р. в Ін-ті

української археографії захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Нижчі верстви населення німецького міста і Реформація (друга половина XV – перша половина XVI ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Автор низки монографій, у тому числі: «*В ім'я Бога і загального добра*». *Нижчі верстви населення німецького міста і Реформація*. – Чернігів : Сіверянська думка, 1997. – 350 с.; *Реформи і Реформація у Німеччині (XV-XVI століття)*. – Чернігів : Вид-во Чернігів. пед. ун-ту, 2010. – 307 с.

СЛЬНИКОВ Михайло Васильович. Народився 24.07.1966 р. у м. Запоріжжя. У 1992 р. закінчив іст. фак-т Запорізького держ. ун-ту. У 2006 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Поховальні пам'ятки Нижнього Подніпров'я часів Золотої Орди (середина XIII – перша половина XV ст.)*. Спеціальність 07.00.04 – археологія. Наук. керівник – канд. іст. наук В. Л. Миц. Роботу виконано в Кримському відділенні Ін-ту археології. Сфера наук. інтересів: історія Улусу Джучі, Золотої Орди, середньовічний період минулого населення Нижнього Подніпров'я і Приазов'я.

ЖДАНОВИЧ Олеся Петрівна. Народилася 27.05.1979 р. у смт Володарка Київської області. У 2002 р. закінчила іст. фак-т КНУ. У 2006 р. в КНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Аріанство в суспільно-політичному житті Римської імперії (кін. III. ст. – 325 р.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. В. В. Ставнюк. Зараз – докторант каф. історії стародавнього світу і середніх віків КНУ, готує дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Візантія і варварський світ у Менандра Протектора*.

ЗАВАДСЬКА Ірина Анатоліївна. У 2000 р. в Ін-ті сходознавства захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Християнство в ранньові-*

зантійському Херсонесі (за культовими пам'ятками). Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. О. І. Айбабін. Роботу виконано на каф. історії стародавнього світу та середніх віків Сімферопольського держ. ун-ту (зараз – Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського).

ЗАПЛОТИНСЬКИЙ Григорій Станіславович. У 2007 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Інститут темників у формуванні державності татарських народів наприкінці XIII ст. – I половині XV ст. (на матеріалах мангунтоногайців)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. В. В. Шкоропад. Роботу виконано у Волинському держ. ун-ті імені Лесі Українки.

ЗЕЛЕНКО Сергій Мусійович. У 2004 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Торговельне судноплавство середньовічної Таврики*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. Ю. М. Малеев.

ЗИМНИЦЬКА Світлана Павлівна. У 2015 р. в ДНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Рід князів Вишневецьких та його роль у політичному, національно-релігійному та економічному житті XV-XVIII ст.* Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. О. Василенко. Зараз працює методистом Центру культури української мови імені Олеся Гончара каф. історії та політичної теорії Нац. гірничого ун-ту (м. Дніпро).

ЗИНЬКО Олексій Вікторович. У 2009 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Етнічна історія Східного Криму (друга половина III – середина VII ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, стар. наук. співр. О. І. Айбабін.

ЗІНЬКО Олена Олексіївна. У 2004 р. в Ін-ті сходознавства захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Ранньохристиянський Боспор (III-VI ст.). Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія.* Наук. керівник – докт. іст. наук О. І. Айбабін.

ЗУБАШЕВСЬКИЙ Назарій Петрович. У 2011 р. в Ін-ті українознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Ранньодержавні інститути на Русі і у Скандинавії: порівняльний аналіз.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. А. В. Войтович.

ІВАКІН Гліб Юрійович. Народився 30.01.1947 р. у м. Київ. У 1970 р. закінчив іст. фак-т КНУ. З 1974 р. працює в Ін-ті археології, з 2003 р. є заступником директора названого ін-ту з наук. роботи. Автор численних наук. праць, у тому числі: *Історичний розвиток Києва XIII – середини XVI ст. – К., 1996.* У дослідженнях науковця розглядається історія взаємин Південної Русі з монголами. Вчений секретар Нац. комітету України Всесвітньої спілки візантиністів. Лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1983 р.) і Державної премії України в галузі науки і техніки (2002 р.). Член-кореспондент НАН України.

КАЗАКОВ Олександр Олексійович. У 2001 р. в Запорізькому держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Московсько-литовська боротьба за давньоруські землі в кінці XV – на початку XVI ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. М. А. Журба. Роботу виконано в Київському нац. пед. університеті ім. М. П. Драгоманова.

КАЛІНІЧЕНКО Віталій Андрійович. Народився 02.05.1992 р. в м. Чернівці. У 2014 р. закінчив іст. фак-т ЧНУ. Готує дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Перша Болгарська держава у 800-927 рр.: військово-політичний аспект розвитку.*

Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. М. К. Чучко.

КАРІКОВ Сергій Анатолійович. У 2006 р. в ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Реформація і становлення євангелічної церкви в Брауншвейзі (1517-1555 рр.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. Ю. А. Голубкін. Зараз працює на посаді доц. каф. соціальних і гуманітарних дисциплін Нац. ун-ту цивільного захисту (м. Харків).

КЕДА Марина Костянтинівна. Народилася 23.10.1975 р. у м. Чернігів. У 1998 р. закінчила іст. фак-т Чернігівського держ. пед. ун-ту. У 2006 р. в Українському наук.-дослідному ін-ті архівної справи та джерелознавства захистила дисертацію на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук на тему: *Михайло Назарович Петров (1826-1887) та його внесок в історичну науку*. Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. О. Дятлов. Сфера наукових інтересів – історіографія історії середніх віків. Зараз працює на посаді доц. каф. всесвітньої історії Чернігівського нац. пед. ун-ту.

КЛЕЙМЬОНОВА Ольга Олександрівна. У 2010 р. у Східноукраїнському нац. ун-ті (м. Луганськ) захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Стосунки номадів південноруських степів з осілим населенням Давньої Русі (до монгольської навали)*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. М. Бодрухін.

КОЗАЧОК Ольга Богданівна. Народилася 17.08.1991 р. у с. Вибранівка Жидачівського району Львівської області. У 2013 р. закінчила іст. фак-т АНУ. Готує дисертацію на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Відносини Галицького князівства з Візантією у контексті міжнародних зв'язків середи-*

ни – другої половини XII ст. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. С. Александрович.

КОЗЛОВСЬКИЙ Сергій Орланович. У 2012 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступ. канд. іст. наук на тему: *Медієвістика у Львівському університеті (1784-1914)*. Спеціальність 07.00.02 – все-світня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Л. В. Войтович.

КОНЧА Сергій Вікторович. Народився 11.07.1968 р. у м. Шостка Сумської області. В 1995 р. закінчив іст. фак-т КНУ. В 1999 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. Сфера наук. інтересів: етногенез і рання історія народів Східної і Центральної Європи. З 2009 року обіймає посаду стар. наук.співр. Центру українознавства філософського фак-ту КНУ.

КОПИЛОВ Сергій Анатолійович. Народився 23.06.1963 р. у м. Слов'янськ Донецької області. В 1985 р. закінчив іст. фак-т КНУ. В 1988 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук, у 2006 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Українська історична славістика нового часу: витоки, становлення і етапи розвитку*. Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. Автор монографії: *Проблеми історії слов'янських народів в історичній думці України (остання третина XVII – початок XX ст.)*. – Кам'янець-Подільський, 2005. – 464 с. У цій та інших працях історика розглядаються різноманітні питання висвітлення в історіографії проблем середньовічної історії, діяльності вітчизняних істориків-медієвістів. З 1988 р. працює на іст. фак-ті в КПНУ. З 2013 р. – ректор КПНУ. Інформацію про історика див.: *Професор С. А. Копилов: бібліографічний покажчик*. – Кам'янець-Подільський, 2013. – 64 с.

КОПИТКО Андрій Дмитрович. У 2003 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Зовнішньоекономічні зв'язки Галицької і Волинської земель (кінець X – перша половина XIV ст.).* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. О. М. Щодра.

КОТЛЯР Микола Федорович. Народився 04.07.1932 р. у м. Кам'янець-Подільський. У 1956 р. закінчив іст. фак-т Київського держ. ун-ту. В 1965 р. на спеціалізованій раді Ін-ту історії АН СРСР захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Галицька Русь XIV-XV століть (історико-нумізматичне дослідження).* У 1972 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Грошовий обіг України доби феодалізму.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. З 1965 р. працює в Ін-ті історії. Зараз працює на посаді головного наук. співр. цього наук. закладу. У 1995 р. обраний членом-кореспондентом НАН України. Лауреат Державної премії України за 2001 р. Автор численних наук. праць, у тому числі: *Грошовий обіг на території України доби феодалізму.* – К. : Наукова думка, 1971; *Формирование территории и возникновение городов Галицко-Волынской Руси X-XIII вв.* – К. : Наукова думка, 1985; *Історія дипломатії Південно-Західної Русі.* – К., 2002. У працях історика розглядаються питання міжнародних відносин і дипломатії Русі.

КОТЛЯРОВ Петро Миколайович. Народився 15.03.1960 р. у с. Озера Бородянського району Київської області. У 1998 р. закінчив іст. фак-т КНУ. У 2000 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Світогляд і релігійно-політична діяльність Філіпа Меланхтона.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. П. Крижанівський. Зараз працює на посаді зав. каф. історії мистецтв іст. фак-ту КНУ.

КОЦЮК Володимир Дмитрович. Народився 02.08.1976 р. У 2010 р. в КПНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Професор О. О. Котляревський у громадському і науково-освітнянському житті України*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. С. А. Копилов. У роботі історика розглядається, зокрема, питання вивчення О. О. Котляревським середньовічної історії слов'ян. Зараз працює на посаді декана денного навчання Хмельницького ін-ту «Міжрегіональна академія управління персоналом».

КРАВЧЕНКО Ірина Олександрівна. У 2010 р. в КНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Церква у суспільно-політичному житті Ісландії X – початку XIII ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. П. Крижанівський.

КРИВИЗЮК Леонід Петрович. Народився 26.08.1959 р. у с. Кошелівка Червоноармійського району Житомирській області. В 1980 р. закінчив Ташкентське вище танкове училище ім. П. С. Рибалка і в 1991 р. Військову академію бронетанкових військ ім. Р. Я. Малиновського (м. Москва). У 2001 р. в Національному університеті «Львівська політехніка» захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. Автор численних праць з військової історії, зокрема підготував статтю про кризу рицарського війська і виникнення професійного війська в Західній Європі в XIV-XV ст. Зараз є провідним наук. співр. Наукового центру Сухопутних військ Нац. академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів).

КРОТ Валентина Андріївна. У 2005 р. в Східноукраїнському нац. ун-ті ім. Володимира Даля (м. Луганськ) захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Османська експансія в Південно-Східній Європі та зовнішня політика*

Польщі в останній чверті XV – на початку XVI ст.
Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. М. С. Бур'ян.

КРЮКОВ Віктор Григорович. Народився 14.01.1948 р. у м. Садгора (зараз входить до складу м. Чернівці). У 1978 р. закінчив іст. фак-т Ворошиловградського пед. ін-ту. З 1986 р. в Ленінградському відділенні Ін-ту сходознавства АН СРСР захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Відомості арабських географів IX-X ст. про країни і народи Західної, Центральної і Південно-Східної Європи.* У 2010 р. в Ін-ті української археографії захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Писемні джерела Арабського халіфату IX-X століть про етноісторичні процеси на Україні.* Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. Я. Р. Дашкевич. Досліджує проблеми взаємозв'язків народів Східної Європи і країн мусульманського Сходу в період раннього середньовіччя. Переклав низку творів учених Арабського халіфату IX-X ст. З 1982 р. працює в Луганському нац. ун-ті. Зараз – на посаді проф. каф. всесвітньої історії зазначеного ун-ту. Автор монографії: *Ал-Хуварізм про «Сарматію – землю бурджанів» та сусідні з нею країни.* – Луганськ, 2009.

КУЗОВКОВ Володимир Володимирович. У 2009 р. в ДНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Хозарський каганат в системі міжнародних відносин (VII-X ст.).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. А. В. Бредіхін. Працює в Миколаївському пед. ун-ті ім. В. О. Сухомлинського.

КУЗЬ Анатолій Іванович. Народився 12.09.1987 р. у с. Банилів Вижницького району Чернівецької області. У 2009 р. закінчив іст. фак-т ЧНУ. У 2012 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Генуезька Газарія у другій половині XIII-XV ст.:*

військовий аспект розвитку. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. В. Добржанський. Зараз працює на посаді асистента каф. етнології, античної і середньовічної історії ЧНУ.

КУПРІЄНКО Сергій Анатолійович. У 2013 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Суспільно-господарський устрій імперії інків Тавантінсуйу*. Спеціальність 07.00.02 – всевітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. А. Рубель.

КУПЧЕНКО-ГРИНЧУК Олексій Миколайович. Народився 18.03.1987р. у с. Гальчинці Теофіпольського району Хмельницької області. У 2009 р. закінчив іст. фак-т КНУ. У 2013 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Найманці та найманство в англійській армії в роки Столітньої війни (1337-1453 рр.)*. Спеціальність 07.00.02 – всевітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. В. Ставнюк. З 2013 р. – старший наук. співр. Нац. бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

КУПЧИНСЬКИЙ Олег Антонович. Народився 18.05.1934 р. у с. Сороцьке Терехівського району Тернопільської області. В 1958 р. закінчив філологічний фак-т Львівського держ. ун-ту. В 1974 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. філологічних наук. У 2006 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV ст.* Спеціальність 07.00.10 – документознавство, архівознавство. Автор монографії: *Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть. Дослідження. Тексти.* – Львів : Наукове товариство ім. Шевченка, 2004. – 1283 с. Дослідження дають важливий матеріал для вивчення міжнародних зв'язків та дипломатії Волинської та Галицької земель у XIII – першій половині XIV ст.

КУЧИНКО Михайло Михайлович. Народився 01.09.1939 р. у с. Горонда Мукачівського району Закарпатської області. В 1966 р. закінчив іст. фак-т Ужгородського держ.ун-ту. В 1972 р. в Ін-ті суспільних наук АН України (зараз – Ін-т українознавства) (м. Львів) захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Населення басейнів Західного Бугу і Сяну IX-XIII ст.* Спеціальність 07.00.04 – археологія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. М. Ю. Смішко. В 1999 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Волинська земля в X – першій половині XIV ст.* Спеціальність 07.00.04 – археологія. З 1971 р. працює в Луцькому пед. ін-ті (зараз Східноєвропейський нац. ун-т ім. Л. Українки). Зараз працює на посаді проф. каф. археології, давньої та середньовічної історії України зазначеного ун-ту. Автор наук. праць, у яких розглядаються питання взаємин слов'ян Центральної і Східної Європи, русьсько-польського порубіжжя в добу раннього середньовіччя.

КУЦИН Михайло Миколайович. У 2011 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Криза лицарського війська і початки формування найманих армій у XIV-XV ст.* Спеціальність 07.00.22 – військова історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. А. В. Войтович.

ЛАТИШЕВА Олександра Володимирівна. У 2009 р. в ХНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Християнська церква та релігійне життя у візантійському Херсоні (VI-X ст.).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. С. Б. Сорочан.

ЛЕБІДЬ Людмила Анатоліївна. У 2005 р. в ДнНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Н. В. Пігулевська – історик Візантії.* Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. А. Удод.

ЛИМАН Сергій Іванович. Народився 22.05.1966 р. в с. Міндерла Сухобузимського району Красноярського краю. В 1990 р. закінчив іст. фак-т Харківського держ. ун-ту. В 1994 р. у Дніпропетровському держ.ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Медієвістика в Україні в кінці ХІХ – на початку ХХ ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. А. І. Мітряєв. У 2010 р. в ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Середньовічні цивілізації Західної, Центральної та Південно-Східної Європи: досвід досліджень в українських землях Російської імперії (1804 – перша половина 1880-х рр.).* Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. С. Б. Сорочан. Автор численних праць з проблем медієвістики, у тому числі монографії: *Идеи в латах: Запад или Восток? Средневековье в оценках медиевистов Украины (1804 – первая половина 1880-х гг.).* – Харьков : ХГАК, 2009. – 688 с. Зараз працює на посаді зав. каф. туристичного бізнесу Харківської академії культури.

ЛІСІН Дмитро Сергійович. Народився 13.09.1989 р. у м. Львів. У 2012 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. У 2016 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Вплив вікінгів на розвиток ірландського суспільства в кінці VIII-X ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. А. В. Войтович. Сфера наук. інтересів: історія соціумів і міжнародних відносин в добу середньовіччя.

ЛІХТЕЙ Ігор Михайлович. Народився 21.05.1969 р. у с. Великі Ком'яти Виноградівського району Закарпатської області. В 1993 р. закінчив істор. фак-т Ужгородського держ. ун-ту. В 1997 р. в Ужгородському держ. ун-ті захистив дисер. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук. Автор монографій: *Між Штауфенами і Вельфами: консолідація*

Чеського королівства та зміцнення його міжнародного статусу за правління Пршемисла Отакара I (1197-1230). – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра». – 2011. – 334 с.; «...Лихі літа...»: криза чеської державності у 1278-1283 роках. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2015. – 101 с. З 1997 р. працює в УНУ, з 2004 р. – на посаді зав. каф. стародавнього світу і середніх віків цього навчального закладу.

ЛУГОВИЙ Олег Михайлович. Народився 04.02.1982 р. у м. Одеса. У 2004 р. закінчив іст. фак-т ОНУ. У 2009 р. в ОНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Роси та варанги у Візантії X-XII ст.: формування та структура найманого військового контингенту*. Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія*. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. І. В. Немченко. З 2009 р. працює на посаді доц. каф. історії стародавнього світу та середніх віків ОНУ.

ЛЯСКА Віталій Михайлович. Народився 08.09.1987 р. у м. Львів. У 2010 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. У 2015 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Територіальний та адміністративний розвиток Верхнього Побужжя у IX-XIV ст.* Спеціальність 07.00.01 – *історія України*. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. Я. І. Онищук. Сфера наук. інтересів: взаємини Русі і Польщі, минуле русьсько-польського пограниччя. З 2013 р. є керівником проекту «Локальна історія» в громадській організації «Українська Галицька Асамблея».

МАВРІНА Ольга Степанівна. У 2005 р. в Ін-ті сходознавства захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Виникнення та становлення Кримського ханату (XV століття)*. Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія*. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Я. Р. Дашкевич. Зараз працює на посаді вченого секретаря Ін-ту сходознавства та стар. наук. співр. відділу євразійського степу цього наук. закладу.

МАЙКО Вадим Владиславович. Народився 08.12.1966 р. у м. Київ. У 1989 р. закінчив іст.

фак-т Київського держ. пед. ін-ту. В 1998 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Етнокультурні зв'язки Криму з Подніпров'ям і Північним Кавказом у VII-X ст.* Спеціальність 07.00.04. – археологія. У 2012 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Південно-Східний Крим у другій половині X-XII ст.* Спеціальність 07.00.04. – археологія. Наук. консультант – член-кореспондент НАН України, докт. іст. наук, проф. О. П. Моця. Автор численних публікацій з історії середньовічного Криму.

МАКЛЮК Ольга Миколаївна. Народилася 19.05.1971 р. у м. Орша Вітебської області. В 1993 р. закінчила іст. фак-т Запорізького держ. ун-ту. У 2002 р. в Запорізькому держ. ун-ті захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Еволюція королівської влади та управління в Англії при ранніх Тюдорах.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. Л. О. Нестеренко. З 1999 р. працює на каф. всесвітньої історії і міжнародних відносин ЗНУ, з 2015 р. – на посаді зав. зазначеної каф.

МАЛЬШИНА Катерина Володимирівна. Народилася 19.05.1963 р. у м. Красноярськ (Росія). В 1986 р. закінчила іст. фак-т Дніпропетровського держ. ун-ту. В 1989-1993 рр. навчалася в аспірантурі Ін-ту археології Академії Наук СРСР. У 2000 р. в Запорізькому держ. ун-ті захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Соціально-економічний та політичний розвиток міст-держав майя посткласичного періоду (X-XVI ст.).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. І. Гуляєв. Сфера наук. інтересів: історія доколумбових цивілізацій, зокрема цивілізації майя посткласичного періоду (X-XVI ст.), етнологія, історія релігії, історія південних та західних слов'ян. Тривалий час працювала на посаді доц. каф. всесвітньої історії і міжнародних відносин ЗНУ. Зараз мешкає в Словенії.

МАНДЗЯК Віктор Петрович. Народився 24.01.1977 р. у с. Яблунівка Стрийського району Львівської області. В 1999 р. закінчив істор. фак-т ЛНУ. У 2007 р. в ЛНУ захистив дисер. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук. Автор статей, про постать південноруського князя середини XIII ст. Ростислава Михайловича, який відіграв важливу роль в історії Королівства Угорщини і інших країн Центральної Європи; історію протистояння Польського королівства з татарами наприкінці 30-х років XIV ст.

МАСАН Олександр Миколайович. Народився 21.04.1957 р. у с. Плоска Путильського району Чернівецької області. В 1979 р. закінчив іст. фак-т Чернівецького держ. ун-ту. В 1989 р. в Московському держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Город в государстве Тевтонского ордена в XIII – первой половине XV вв. (по материалам средневековой Пруссии)*. Спеціальність – всесвітня історія. Наук. керівник – член-кореспондент АН СРСР, докт. іст. наук, проф. З. В. Удальцова. Автор численних праць з історії Тевтонського ордену в Прибалтиці і його взаємин з країнами Центральної та Східної Європи. Зараз працює на посаді доц. каф. історії стародавнього світу, середніх віків і музеєзнавства ЧНУ.

МАТЯХ Валентина Миколаївна. Народилася 10.02.1951 р. у м. Київ. У 1978 р. закінчила іст. фак-т КНУ. В 1993 р. в Ін-ті історії захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. Сфера наук. інтересів питання розвитку в Україні досліджень з історії середніх віків і раннього нового часу. Автор брошури: *Медієвістика в Україні другої половини XIX – початку XX ст.: Криза чи прогрес?* – К. : Інститут історії України НАН України, 1996. – 56 с. Зараз працює на посаді стар. наук. співр. відділу історії середніх віків і раннього нового часу Ін-ту історії НАН України.

МЕЛЬНИК Микола Миколайович. У 2007 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук

на тему: *Византия і кочівники Північного Причорномор'я X-XI ст.: історіографія проблеми*. Наук. керівник – канд. мистецтвознавства, доц. В. П. Откович. Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Зараз працює на посаді доц. каф. історії середніх віків і візантиністики ЛНУ.

МИХАЙЛОВСЬКИЙ Віталій Михайлович. Народився 10.10.1974 р. у м. Кам'янець-Подільський. У 1997 р. закінчив іст. фак-т КПНУ. У 2004 р. в НУКМА захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Надавча поземельна політика володарів Західного Поділля (1402-1506 рр.)*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук Н. М. Яковенко. У 2013 р. в Ін-ті українознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Подільська шляхта у другій половині XIV – 70-х роках XVI століття*. Автор монографії: *Еластична спільнота. Подільська шляхта в другій половині XIV – 70-х роках XVI ст.* – К. : Темпора, 2012. – 448 с. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Досліджує соціальну історію Поділля та руських земель (Руське та Белзьке воєводства) Польського королівства другої половини XIV-XVI століть. З 2015 р. працює на посаді зав. каф. історії України Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка.

МИЦЬ Віктор Леонідович. Народився 04.03.1954 р. у с. Козьміно Находкінського району Приморського краю. В 1979 р. закінчив іст. фак-т Сімферопольського держ ун-ту. З 1979 р. працює у відділі археології Криму Ін-ту археології. В 1988 р. в Інституті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Середньовічні укріплення Гірського Криму в X-XV ст.* Спеціальність 07.00.04. – археологія. Автор монографії: *Укріплення Таврики X-XV вв.* – К. : Наукова думка. – 163 с.

МОГАРИЧЕВ Юрій Миронович. Народився 10.03.1964 р. у м. Генічеськ Херсонської області. В 1986 р. закінчив іст. фак-т Сімферопольського держ.

ун-ту. В 1991 р. захистив у Ленінграді дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Пещерные сооружения средневековых городищ Юго-Западного Крыма*. Наук. керівник – канд. іст. наук О. Г. Герцен. У 1998 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Византийская скальная архитектура горного Крыма*. Спеціальність 07.00.06 – археологія. Автор книги: *Средневековый Крым (VI – середина XIII в.): история, религия, культура. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2014. – 240 с.*

МОЦЯ Катерина Олександрівна. Народилась 30.01.1983 р. в м.Київ. В 2005 р. закінчила істор. фак-т КНУ. В 2016 р. захистила в Ін-ті історії дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Военне мистецтво візантійської Таврії наприкінці IV – на початку XII ст.* Спеціальність – 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт іст. наук, проф. – О.І. Гуржій. Працює м.н.с. відділу іст. України середніх віків і раннього нового часу Ін-ту історії.

МОЦЯ Олександр Петрович. Народився 30.05.1950 р. у с. Літки Броварського району Київської області. В 1972 р. закінчив іст. фак-т КНУ. З 1974 р. працює в Ін-ті археології. Зараз займає посаду зав. відділу давньоруської та середньовічної археології зазначеного ін-ту. В 1980 р. захистив в Ін-ті археології дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Населення Середнього Подніпров'я IX-XIII ст.* Спеціальність 07.00.04 – археологія. Наук. керівник – докт. іст. наук М. П. Кучера. В 1991 р. захистив в Ін-ті археології дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Південноруські землі в IX-XIII ст. (за даними погребальних пам'ятників)*. Спеціальність 07.00.04 – археологія. Спеціаліст з археології та історії Русі, зокрема вивчає історію взаємин Південної Русі з кочівниками Північного Причорномор'я, перебування скандинавів на території Східної Європи. В 2003 р. обраний членом-кореспондентом НАН України.

МУДЕРЕВИЧ Віктор Іванович. Народився 25.02.1983 р. у с. Чабарівка Гусятинського району

Тернопільської області. У 2005 р. закінчив іст. фак-т ЧНУ. У 2009 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Хрестоносний рух на Близький Схід та руські землі в кінці XI – на початку XIII ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. О. М. Боднарюк. Асистент каф. релігієзнавства і теології ЧНУ.

НАГІРНИЙ Віталій Миколайович. Народився 07.08.1978 р. у с. Кунисівці Городенківського району Івано-Франківської області. У 2000 р. закінчив іст. фак.-т Прикарпатського нац. ун-ту. У 2008 р. у Кракові захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. гуманітарних наук за спеціальністю історія на тему: *Зовнішня політика князівств Галицької і Волинської земель в 1198 (1199) – 1264 роках.* Наук. керівник – доктор габілітований, проф. Кшиштоф Стопка. Автор численних наук. праць з історії міжнародних відносин і дипломатії Волинської і Галицької земель наприкінці XII – в XIII ст., у тому числі монографії: *Nagirnyj Witalij, Polityka zagraniczna księstw ziem halickiej i wołyńskiej w latach 1198 (1199) – 1264.* – Kraków, 2011. – 362 s. (*Зовнішня політика князівств Галицької і Волинської земель в 1198 (1199) – 1264 рр.* – Краків, 2011. – 362 с.). З 2008 р. працює на каф. історії Східної Європи Ін-ту історії Ягелонського ун-ту в Кракові, з 2011 р. – на посаді доц. (adiunkt) зазначеної каф.

НАУМЕНКО Валерій Євгенович. Народився 03.01.1969 р. у м. Запоріжжя. В 1994 р. закінчив іст. фак-т Сімферопольського держ. ун-ту. В 2004 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Таврика у контексті візантійсько-хазарських відносин: політико-адміністративний аспект.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. О. Г. Герцен. Роботу виконано на каф. історії стародавнього світу та середніх віків Таврійського нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського Міністерства освіти і науки України. Зараз працює на посаді доц. у Таврійській Академії Кримського ун-ту ім. В. І. Вернадського (м. Сімферополь).

НЕМЧЕНКО Ірина Вікторівна. Народилася 18.02.1955 р. у м. Одеса. В 1977 р. закінчила іст. фак-т Одеського держ ун-ту. В 1981 р. в Інституті всесвітньої історії АН СРСР (м. Москва) захистила дисертацію на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. Сфера наук. інтересів: політична думка Англії пізнього середньовіччя і раннього нового часу. Автор численних наукових публікацій, у тому числі з проблем медієвістики. Зараз працює на посаді зав. каф. історії стародавнього світу та середніх віків ОНУ.

НИКІТЕНКО Надія Миколаївна. Народилася 02.12.1944 р. у м. Київ. У 1993 р. в Ін-ті всесвітньої історії РАН (м. Москва) захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Историческая проблематика в росписи Софии Киевской*. Наук. керівник – член-кореспондент РАН, докт. іст. наук, проф. Г. Г. Літаврін. У 2002 р. в Ін-ті української археографії захистила дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Русь-Україна і Візантія у монументальному комплексі Софії Київської: історико-соціальний та етноконфесійний аспекти*. Автор монографії: *Русь и Византия в монументальном комплексе Софии Киевской: Историческая проблематика*. – К., 1999. – 292 с. У працях історика розглядаються питання взаємин Русі з Візантією та іншими середньовічними країнами.

НИКІФОРОВ Михайло Андрійович. У 2013 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Візантійські володіння у Гірському Криму у першій половині IX – на початку XIII ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, стар. наук. співр. О. І. Айбабін. Роботу виконано у відділі візантології Кримського відділення Ін-ту сходознавства.

ОВСІНСЬКИЙ Юрій Володимирович. Народився 28.05.1968 р. у м. Львів. У 1998 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. У 2005 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. Автор численних наук. публікацій, у тому числі статті про висвітлення постаті Жанни д'Арк у сучасній історіографії. З 2000 р. працює в

ЛНУ, зараз – на посаді доц. каф. середніх віків і візантиністики зазначеного ун-ту.

ОДНОРОЖЕНКО Олег Анатолійович. Народився в 1974 р. У 2003 р. в ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. У 2009 р. в Ін-ті української археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Українська родова геральдика доби середньовіччя та раннього модерну (XIV-XVIII ст.)*. Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. Ю. А. Мицик. Автор монографії: *Родова геральдика Руського королівства та Руських земель Корони Польської XIV-XVI ст. – Харків, 2009. – 311 с.* У дисертації і монографії розглядаються питання взаємодії української еліти з Молдовою, Польщею і Литвою. З 2010 р. працює стар. наук. співр. Ін-ту української археології.

ОМАРОВ Сергій Маратович. Народився 1.06.1988 р. у м. Кам'янець-Подільський. У 2012 р. закінчив іст. фак-т КПНУ. Зараз в КПНУ готує дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук з проблеми впливу монгольського фактору на розвиток країн і народів Східної Європи в середині XIII ст. Наук. керівник – докт. іст. наук, стар. наук. співр. О. Б. Головка.

ОРЕХОВСЬКИЙ Вадим Олегович. У 1992 р. закінчив іст. фак-т Чернівецького ун-ту. У 1998 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. У 2009 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Взаємовідносини Церкви і держави на євразійському та північноафриканському просторах (I-XVIII ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Зараз працює на посаді зав. каф. філософських та соціальних наук ЧНУ.

ОРИЩЕНКО Ірина Олександрівна. У 2013 р. в КНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Становлення та розвиток медієвістики в Київському університеті св. Володимира*

в 30-х роках XIX – на початку XX ст. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. М. О. Рудь.

ОСПЯН Олександр Леонідович. Народився 28.05.1971 р. у смт Глибока Чернівецької області. В 1993 р. закінчив іст. фак-т Чернівецького держ. ун-ту. В 1999 р. у ДНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Економічний розвиток вірменських колоній в Галичині, на Поділлі і Буковині в XIV-XIX ст.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. М. Є. Безпалов. Автор численних наукових публікацій, зокрема присвячених історії вірменської діаспори в Україні, минулому населення причорноморських степів у добу середньовіччя, взаєминам монголів з країнами і народами Східної Європи і Близького Сходу. Працює на посаді доц. каф. історії та культурології Краматорського економіко-гуманітарного ін-ту.

ОТРОЩЕНКО Віталій Васильович. Народився 20.09.1945 р. в м. Чернігів. В 1968 р. закінчив іст. фак-т Київського держ. ун-ту. В 1981 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. В 2002 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук. Автор чимленних наукових публікацій, зокрема праць, присвячених матеріальній культурі і політичній історії половців, їх стосунків з іншими країнами і народами. З 1968 р. працює в Ін-ті археології, зараз – завідувач відділу археології енеоліту і бронзового віку. Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки 2002 р.

ОХРИМЕНКО Олександр Святославич. В 2016 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук на тему: *Повсякденне життя міст Англії XI – XIII ст.* Спеціальність – 07.00.02 – всесвітня історія. Науковий керівник – канд. іст. наук, доц. М.О.Рудь.

ПАЛАМАРЧУК Світлана Василівна. У 2005 р. в Одеському держ. ун-ті захистила дис. на здобуття наук.

ступеня канд. іст. наук на тему: *Територіальні структури Дунай-Дністровського межиріччя (кінець XIV – середина XVII ст.)*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. Б. Дьомін.

ПАНИШКО Сергій Дмитрович. У 1986 р. закінчив іст. фак-т КНУ. В 1997 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Формування території Волинської землі у XII – на початку XIV століття*. Спеціальність 07.00.04 – археологія. Наук. керівники – докт. іст. наук, проф., академік НАН України П. П. Толочко, канд. іст. наук, доц. М. М. Кучинко. Зараз працює на посаді доц. каф. археології, давньої і середньовічної історії України Східноєвропейського ун-ту ім. Л. Українки (м. Луцьк).

ПАПА Іванна Юріївна. Народилася 19.01.1988 р. у с. Підгірці Бродівського району Львівської області. У 2010 р. закінчила іст. фак-т ЛНУ. В 2014 р. на засіданні спеціалізованої ради Ін-ту українознавства й Ін-ту народознавства НАН України захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Походження князівських родів у Великому князівстві Литовському*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Л. В. Войтович.

ПАРШИН Ілля Леонтійович. Народився 07.08.1986 р. у м. Київ. У 2009 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. У 2014 р. на засіданні спеціалізованої ради Ін-ту українознавства й Ін-ту народознавства НАН України захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Вектори політики володарів Галицько-Волинської Русі (за матеріалами нарративних латиномовних джерел XIII-XV століть)*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Л. В. Войтович.

ПАСЛАВСЬКИЙ Іван Васильович. Народився 08.02.1945 р. у с. Велика Волосянка Старосамбірського району Львівської області. В 1969 р. закінчив філологічний фак-т ЛНУ. В 1979 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. філософських наук. Автор мо-

нографій: *Коронація Данила Галицького в контексті політичних і церковних відносин XIII ст.* – Львів, 2003. – 111 с.; *Український епізод Першого Ліонського собору (1245 р.). Дослідження з історії європейської політики Романовичів.* – Львів, 2009. – 123 с. У працях науковця розглядаються міжнародні взаємовідносини Волинської і Галицької земель у середині XIII ст. З 1971 р. працює в Ін-ті українознавства, з 2000 р. – на посаді провідного наук. співр. відділу середніх віків вказаного закладу.

ПИЛИПЧУК Ярослав Валентинович. У 2010 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Монгольське завоювання Даши-і-Кипчак у XIII ст.* Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія.* Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. Б. Бубенок. Автор численних праць з історії Східної Європи в IX-XIII ст., у тому числі монографії: *Етнополітичний розвиток Даши-і-Кипчак у IX-XIII ст.* – К., 2013. – 287 с. Зараз працює на посаді молодшого наук. співр. відділу євразійського степу Ін-ту сходознавства.

ПЛАХОНІН Андрій Гаврилович. Народився 01.09.1972 р. у м. Київ. У 1996 р. закінчив іст. фак-т КНУ. У 2004 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Південноруські провінційні династії XI століття.* Спеціальність 07.00.01 – *історія України.* Наук. керівник – член-кореспондент НАН України, докт. іст. наук, проф. М. Ф. Котляр. У працях історика розглядаються питання взаємин Південної Русі з Польщею, Угорщиною та кочівниками.

ПОВУЦЬКИЙ Семен Омелянович. У 2008 р. в Ін-ті філософії імені Г. С. Сковороди НАН України захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Галицька митрополія в контексті міждержавних і міжконфесійних відносин XIV-XV століть.* Спеціальність 09.00.11 – *релігієзнавство.* Наук. керівник – докт. філ. наук, проф. М. М. Закович. Роботу

виконано на каф. культурології Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова (м. Київ). Зараз працює на посаді заступника генерального директора Нац. заповідника «Давній Галич» (м. Галич Івано-Франківської обл.).

ПОГРЕБЕННИК Андрій Іванович. Народився 28.11.1990 р. у м. Чернівці. У 2012 р. закінчив іст. фак-т ЧНУ. Готує дис. на здобуття наукового ступеня канд. істор наук. на тему: *Світоглядні, морально-етичні та соціальні пріоритети еретичних рухів у південнофранцузькому соціумі XII-XIV ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. Б. М. Боднарюк.

ПОЛОВИНСЬКА Віта Віталіївна. У 2015 р. у Нац. пед. ун-ті ім. М. П. Драгоманова (м. Київ) захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Давня Русь і Скандинавія: політичні і соціокультурні відносини (XI – перша половина XII ст.).* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. М. А. Журба.

ПУХОВЕЦЬ Дмитро Сергійович. Народився 05.06.1985 р. у м. Чернігів. У 2007 р. закінчив іст. фак-т КНУ. У 2010 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Внутрішньополітична діяльність Константина Великого (306-337 рр.).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. В. Ставнюк. З 2010 р. працює на посаді асистента каф. історії стародавнього світу та середніх віків КНУ. Сфера наук. інтересів: історія Пізньої Римської імперії, історія Візантії.

РАДЗИХОВСЬКА Олена Олександрівна. Народилася 13.10.1954 р. у с. Суворове Ізмаїльського району Одеської області. В 1978 р. закінчила іст. фак-т Московського держ. ун-ту. В 1983 р. у Московському держ. ун-ті захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Арагоно-Каталонське королівство і Франція у II половині XIII – на початку XIV ст.* З 1991 р. працює на посаді доц. каф. історії стародавнього світу та середніх віків ОНУ.

РЕЙДА Роман Миколайович. У 2009 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Готські війни та античні держави Північного Надчорномор'я*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. М. Зубар. Роботу виконано на каф. історії НУКМА.

РИЧКА Володимир Михайлович. Народився 10.10.1955 р. у с. Чорнобай Черкаської області. В 1977 р. закінчив іст. фак-т КНУ. В 1985 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Формування території Київської землі. IX – перша третина XII ст.* Наук. керівник – докт. іст. наук М. Ф. Котляр. У 1998 р. в Ін-ті філософії НАН України захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Церква в соціально-політичній структурі Київської Русі*. Автор монографії: *Київ – Другий Ієрусалім (з історії політичної думки та ідеології Русі)*. – К., 2005, у якій розглядаються питання релігійних та ідеологічних взаємин Русі і Візантії. Зараз працює на посаді головного наук. співр. відділу історії середніх віків і раннього нового часу Ін-ту історії.

РОМЕНСЬКИЙ Олександр Олександрович. Народився 09.04.1989 р. у смт Новопокров Луганської області. У 2011 р. закінчив іст. фак-т ХНУ. В 2015 р. у ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Русь у зовнішній політиці Візантії в останній чверті X ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. С. Б. Сорочан. Автор численних наук. праць з історії взаємин Візантії і Русі в X-XI ст.

РУБЕЛЬ Вадим Анатолійович. Народився 1966 р. у м. Уфа (Башкирія). В 1990 р. закінчив іст. фак-т КДУ. В 1993 р. у КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Політико-історичні концепції середньовічної Японії XIII – першої половини XIV ст.*

Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. В 1999 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Походження військово-самурайської державності у традиційній Японії (сер. I тис. до н.е. – кін. XIV ст. н.е.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. З 1990 р. (з перервою) працює на каф. історії стародавнього світу та середніх віків КНУ, з 2000 р. – на посаді проф. зазначеної каф. Сфера наук. інтересів: проблеми розвитку традиційної японської цивілізації, історія та культура Класичного Сходу й цивілізацій доколумбової Америки.

РУДЬ Микола Олексійович. Народився 07.05.1958 р. на Полтавщині. В 1980 р. закінчив іст. фак-т Київського держ. ун-ту. В 1985 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Генезис і соціально-економічний розвиток міст полабсько-прибалтійських слов'ян у X-XII ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. О. Маркіна. З 1984 р. працює в Київському держ. ун-ті, з 1990 р. – на посаді доц. каф. історії стародавнього світу та середніх віків.

РУСИНА Олена Володимирівна. Народилася 25.12.1960 р. у м. Київ. У 1986 р. закінчила іст. фак-т КНУ. В 1991 р. в Ін-ті історії захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Сіверська земля: Генезис та історична еволюція у XIV – на початку XVI століття*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. А. Смолій. Автор монографій: *Україна під татарами і Литвою. – К. : Альтернативи, 1998. – 320 с.; Сіверська земля у складі Великого князівства Литовського. – К., 1998. – 244 с., у яких розглядаються питання історії Східної Європи в XIII-XV ст., перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського. Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки за 2001 р. Зараз працює на*

посаді стар. наук. співр. відділу історії середніх віків і раннього нового часу Ін-ту історії.

САС Петро Михайлович. Народився 20.07.1955 р. у с. Ладижинські Хутори Гайсинського району Вінницької області. В 1977 р. закінчив іст. фак-т Київського держ. ун-ту. В 1986 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Соціально-економічне становище та адміністративний устрій міст України (кінець XV – 60-ті роки XVI ст.)*. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Г. Я. Сергієнко. В 1999 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук. Автор монографії: *Феодальніе города Украины в конце XV – 60-х годах XVI в.* – К. : Наукова думка, 1989. – 231 с. Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки за 2014 р. З 1980 р. працює в Ін-ті історії. Зараз займає посаду провідного наук. співр. відділу історії середніх віків і раннього нового часу Ін-ту історії.

СВЕТЛОВ Андрій Євгенович. У 2004 р. в Національній академії оборони України Міністерства оборони України захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Військова організація і воєнне мистецтво половців XI-XII ст.* Спеціальність 07.00.22. – військова історія. Наук. керівник – канд. іст. наук В. Г. Бережинський. Роботу виконано в Наук.-дослідницькому ін-ті Збройних Сил України.

СЕЙДАЛІЄВ Еміль Ісайович. У 2014 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Військова справа печенігів і половців південноукраїнських степів в 915-1223 рр.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. О. Г. Герцен. Роботу виконано в Кримському відділенні Ін-ту сходознавства.

СКОЧИЯС Ігор Ярославич. Народився 05.04.1967 р. у с. Цигани Борщівського району Тернопільської області. В 1991 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. У

1985 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. У 2011 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Галицька (Львівська) єпархія XII-XVIII століть: організаційна структура та правовий статус*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Автор монографії: *Галицька (Львівська) єпархія XII-XVIII століть: організаційна структура та правовий статус*. – Львів : Вид-во Українського католицького ун-ту, 2010. – 832 с. У праці розглядаються міжнародні зв'язки Південно-Західної Русі в добу удільної роздробленості. З 1999 р. працює в Українському католицькому ун-ті, з 2010 р. займає посаду декана гуманітарного фак-ту цього начального закладу.

СМИРНОВ Ігор Олександрович. У 1999 р. в Одеському держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Кочове населення на південному заході України (IX – перша половина XVII ст.)*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівники – докт. іст. наук, проф. П. Й. Каришковський, канд. іст. наук., проф. І. І. Федьков.

СОРОЧАН Катерина Сергіївна. Народилась 02.01.1989 р. у м. Харків. У 2011 р. закінчила іст. фак-т ХНУ. У 2015 р. у ХНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Продовольство, сировина і ремісничє виробництво у Візантії в IV-IX ст.: професійна спеціалізація у виробництві та торгівлі*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. І. П. Сергєєв.

СОРОЧАН Сергій Борисович. Народився 18.04.1953 р. у м. Севастополь. У 1976 р. закінчив іст. фак-т Харківського держ. ун-ту ім. О. М. Горького. Із 1978 р. – викладач, старший викладач, доц. каф. історії стародавнього світу та середніх віків Харківського ун-ту. У 1982 р. в Московському держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему:

Торговля Херсонеса Таврического в I в. до н. э. – V в. н. э. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. І. Кадеєв. У 1998 р. в Харківському держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Торгівля у Візантії IV-IX віків. Структура і організація механізмів обміну.* Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія.* Працює над проблемами: економіка, торгівля ранньої Візантії та історія ранньосередньовічної Таврії. З 2007 р. – зав. каф. історії стародавнього світу та середніх віків ХНУ. Автор численних наук. праць, у тому числі: *Жизнь и гибель Херсонеса. – Харьков : Майдан, 2001. – 282 с. (перевид.: Севастополь : Библекс, 2006. – 832 с.) (у співавт. з В. М. Зубарем, П. В. Марченком); Херсонес-Херсон-Корсунь. – К. : Стило, 2003. – 240 с. (у співавт. з В. М. Зубарем, П. В. Марченком); У истоков христианства в Юго-Западной Таврике: Эпоха и вера. – К., 2005. – 182 с. (у співавт. з В. М. Зубарем); Экономические связи античных городов Северного Причерноморья в I в. до н. э. – V в. н. э. (на материалах Херсонеса). – Харьков, 1989. – 136 с. (у співавт. з В. І. Кадеєвим); Византийский Херсон (вторая пол. VI – первая пол. X вв.): Очерки истории и культуры. – Харьков, 2005. – Ч. 1-2. – 1648 с. (перевидання в трьох томах: Харьков ; Москва : Русский фонд содействия образованию и науке, 2013. – 600 с. + 672 с. + 472 с.); Византия IV-IX веков: Этюды рынка. Структура механизмов обмена. – Харьков : Майдан, 2001. – 476 с.; Херсонес Таврический в середине I в. до н. э. – VI в. н. э.: Очерки истории и культуры. – Харьков : Майдан, 2003. – 732 с. (у співавт. з В. М. Зубарем, С. Д. Крижицьким); Византия. Парадигмы быта, сознания и культуры. – Харьков : Майдан, 2011. – 952 с.*

СТАВИСЬКИЙ Вадим Ізяславович. У 1992 р. в Дніпропетровському держ. ун-ті захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Киев и киевское летописание в XIII в.* Спеціальність

07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук М. Ф. Котляр. У дис., а також у публікаціях науковця розглядаються питання історії взаємин Південної Русі з монголами.

СТАСЮК Андрій Євгенович. Народився 10.12.1987 р. в с. Вовчинець Івано-Франківської області. У 2010 р. закінчив іст. фак-т Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника. В 2016 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Місіонерська діяльність ордену францисканців на Русі в XIII-XV ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. М. М. Волощук. Зараз працює в наук.-освітньому відділі Нац. заповідника «Давній Галич» на посаді молодшого наук. співр.

ТАЙДІ Тетяна Юріївна. У 2005 р. в Ін-ті сходознавства захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Союз чорних клобуків (тюркське об'єднання на Русі в XI-XIII ст.).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Г. Ю. Івакін. Роботу виконано в Кримському відділенні Ін-ту сходознавства. Зараз мешкає і працює в США.

ТЕРСЬКИЙ Святослав Володимирович. Народився 6.07.1962 р. Навчався на іст. фак-тах Чернівецького та Львівського державного ун-тів (останній закінчив 1984 р.). В 1999 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Лучеськ X-XV ст.* Наук. керівник – докт. іст. наук М. П. Кучера. У 2011 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Військова інфраструктура Волинського князівства у XI-XIV ст.* Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. А. В. Войтович. Автор монографій: *Археологія доби Галицько-Волинської держави.* – Львів, 2002. – 108 с.; *Лучеськ X-XV ст.* – Львів, 2007. – 252 с. та ін.

З 2004 р. – доц. каф. історії України, науки і техніки Нац. ун-ту «Львівська політехніка».

ТИМАР Ірина Іванівна. Народилася 25.02.1991 р. у м. Калуш Івано-Франківської області. У 2013 р. закінчила іст. фак-т в Ін-ті історії і політології Прикарпатського нац. ун-ту. Зараз працює над дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук, присвяченою відомостям про половців на сторінках польських джерел XI-XVст. Наук. керівник – докт. іст. наук, доц. М. М. Волощук. Автор декількох публікацій на цю тему.

ТОЛОЧКО Олексій Петрович. Народився 7.04.1963 р. у м. Київ. У 1985 р. закінчив іст. фак-т КНУ. В 1989 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Структура княжескої влади в Южної Русі в IX – першої половині XIII в.* Наук. керівник – докт. іст. наук М. Ф. Котляр. У 2005 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *«Історія Російська» Василя Татищева: джерела та повідомлення.* Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. В 2009 р. обраний членом-кореспондентом НАН України. У працях науковця розглядаються питання взаємин Русі і скандинавів, здійснюється порівняльний аналіз розвитку Русі і Польщі, вивчається постать і діяльність руського архієпископа Петра – учасника Ліонського церковного собору 1245 р. З 2002 р. працює на посаді зав. Центру вивчення історії Київської Русі Ін-ту історії.

ТОЛОЧКО Петро Петрович. Народився 21.02.1938 р. у с. Пристроми Переяслав-Хмельницького району Київської області. В 1960 р. закінчив історико-філософський фак-т Київського держ. ун-ту. В 1966 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Історична топографія стародавнього Києва* (наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. Й. Довженок), у 1981 р. в Ін-ті історії захистив дис.

на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Київ і Київська земля в період феодальної роздрібності Русі XII-XIII ст.* З 1961 р. працює в Ін-ті археології, з 1987 р. – на посаді директора зазначеного закладу. В 1990 р. обраний академіком НАН України. Автор численних наук. праць, у тому числі монографій: *Київ и Киевская земля в период феодальной раздробленности XII-XIII вв.* – К., 1980; *Древняя Русь.* – К., 1983; *Кочові народи степів і Київська Русь.* – К., 1999. У працях історика розглядаються питання взаємовідносин Русі з іншими країнами і народами в добу середньовіччя.

ТОМЕНЧУК Богдан Петрович. Народився 03.09.1950 р. у с. Ценява Коломийського району Івано-Франківської області. В 1976 р. закінчив іст. фак-т ЧНУ. В 1997 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Некрополі Галицько-Буковинського Прикарпаття IX-XIII ст.* Спеціальність 07.00.04 – археологія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. П. Моця. З 1998 р. працює у Прикарпатському ун-ті імені В. Стефаника. нині історик є зав. каф. етнології і археології Ін-ту історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського нац. ун-ту імені В. Стефаника (з осені 2014 р.) та зав. відділу археології у навчально-наук. Ін-ту історії, етнології і археології Карпат (діє з 2008 р.). Автор досліджень з археології та історії Галича і Галицької землі в княжу добу, де, зокрема, розглядаються питання міжнародних відносин Галицького князівства.

ТОМІЛЕВИЧ Людмила Вадимівна. У 2001 р. у КНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Пороські землі середини XIII – середини XVI ст.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. Ю. М. Малеев. У роботі розглядаються питання взаємин населення Придніпров'я з монголами.

ТРОНЕВИЧ Петро Олексійович. Народився 06.07.1955 р. у с. Новаки Володимирецького району Рівненської області. В 1980 р. закінчив іст. фак-т Луцького пед. ін-ту. Автор книг з історії середньовічної Волині: *Луцький замок в історії України.* – Луцьк, 2007. – 200 с.; *Волинь в сутінках української історії XIV-XVI ст.* – Луцьк, 2003. – 112 с.; *Великий князь Дмитрій-Любарт і його сучасники: історико-краєзнавчий нарис.* – Луцьк, 2011. – 192 с., у яких, зокрема, розглядаються питання міжнародних взаємин Волинської землі з польськими князівствами, Угорщиною, Литвою і монголами.

ТРОХИМЧУК Катерина Олександрівна. Народилася 19.08.1987 р. у м. Київ. У 2009 р. закінчила іст. фак-т КНУ. У 2012 р. в КНУ захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Іноземці в соціально-економічному житті Московської держави в другій половині XV – першій половині XVI століть.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. М. Мордвінцев.

ФАЙДА Олег Васильович. У 2006 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Візантиністика в Київській Духовній Академії в 1819-1919 рр.* Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. Р. В. Шиян. Зараз працює на посаді доц. каф. історії середніх віків і візантиністики ЛНУ.

ФАРБЕЙ Олександр Михайлович. У 2005 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Поява та поширення християнства в Криму (III-IX ст.).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. В. М. Мордвінцев.

ФЕДАКА Сергій Дмитрович. Народився 22.08.1964 р. у м. Маріуполь Донецької області. В

1989 р. закінчив іст. фак-т Ужгородського ун-ту. З 1989 р. працює на іст. фак-ті УНУ, з 2003 р. – на посаді проф. В 1992 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Відкриття і першовидання Слова о полку Игоревім: історико-культурні аспекти*. У 2003 р. в ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Політична історія України-Русі доби трансформації імперії Рюриковичів (XII століття)*. Наук. консультант – докт. іст. наук, проф. В. Є. Задорожний. Спеціальність 07.00.01 – історія України. У дисертації та публікаціях історика розглядаються питання про місце Русі в житті середньовічного світу, проблеми взаємин східних слов'ян з оточуючим світом, методологічні питання розвитку середньовічних держав.

ФЕДУРУК Андрій Васильович. Автор статей з історії міжнародних відносин і військових протистоянь у добу середньовіччя і раннього нового часу. Працює на посаді доц. каф. історії України ЧНУ.

ФІЛІПЧУК Олександр Михайлович. У 2010 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Руси серед «військ народів у Візантії IX-XI ст.: найманці та союзники*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. О. В. Добржанський. Зараз працює на посаді асистента каф. історії України ЧНУ.

ФОМІН Михайло Володимирович. У 2010 р. в ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Поховальна традиція та обряд у візантійському Херсоні*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. С. Б. Сорочан. Автор монографії: *Погребальная традиция и обряд в византийском Херсоне. – Харьков : Коллегиум, 2011. – 290 с.* Зараз працює на посаді доц. каф. туристичного бізнесу Харківської академії культури.

ХРАПУНОВ Микита Ігоревич. У 2009 р. в Ін-ті сходознавства захистив дис. на здобуття наук. сту-

пеня канд. іст. наук на тему: *Адміністрація візантійського Херсона (кінець IV-XI ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, стар. наук. співр. О. І. Айбабін.

ЦІВАТИЙ В'ячеслав Григорович. Народився 22.08.1966 р. у м. Нікополь Дніпропетровської області. У 1991 р. закінчив істор., 1994 р. – юридичний фак-ти Запорізького держ. ун-ту. У 1995 р. в ЗНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Франко-іспанські відносини кінця XV – початку XVI ст.* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Ю. Є. Івонін. Зараз працює на посаді ректора Дипломатичної академії МЗС України, доц. каф. зовнішньої політики та міжнародного права цього навчального закладу.

ЧЕКАНОВ Всеволод Юрійович. У 2009 р. в КНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Візантиністика в Київському університеті св. Володимира (друга половина XIX – початок XX ст.)*. Спеціальність 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Наук. керівник – канд. іст. наук, доц. М. О. Рудь.

ЧЕРКАС Борис Володимирович. Народився 09.03.1976 р. у м. Київ. У 1998 р. закінчив іст. фак-т Київського нац. пед. ун-ту. В 2003 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Україна в політичних відносинах Великого князівства Литовського з Кримським ханством (1502-1540 рр.)*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Наук. керівник – академік НАН України, докт. іст. наук, проф. В. А. Смолій. У 2015 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Західні володіння Улусу Джучи в XIII-XIV ст.: суспільно-політичний та економічний розвиток*. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. консультант – академік НАН України, докт. іст.

наук, проф. В. А. Смолій. Автор численних публікацій з історії міжнародних відносин у Східній Європі в XIII-XVI ст., зокрема монографій: *Україна в політичних відносинах Великого князівства Литовського з Кримським ханством (1502-1540 рр.)*. – К., 2006; *Західні володіння Улусу Джучи в XIII-XIV ст.: політична історія, територіально-адміністративний устрій, економіка, міста*. – Київ, 2015. Зараз працює на посаді стар. наук. співр. відділу історії середніх віків і раннього нового часу Ін-ту історії.

ШПИК Ігор Євгенович. Народився 1982 р. у с. Туринка Жовківського району Львівської області. У 2004 р. закінчив іст. фак-т ЛНУ. У 2009 р. захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Болгарсько-українські релігійно-культурні зв'язки (остання чверть XIV – перша XVI ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія*. Наук. керівник – канд. іст. наук, проф. В. П. Чорній. З 2007 р. працює в ЛНУ. З 2015 р. – директор Ін-ту славістики ЛНУ.

ЧУКАЄВА Вероніка Олександрівна. В 1998 р. у Дніпропетровському держ. ун-ті захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Давньоруські князівства і Золота Орда в XIII – першій половині XIV століття: проблеми політичних взаємовідносин*. Спеціальність 07.00.01 – *історія України*. Автор монографії: *Русские княжества и Золотая Орда. 1243-1350 гг. – Днепропетровск : Наука и образование, 1998. – 198 с.* Зараз працює на посаді доц. каф. теорії держави і права ДнНУ.

ЧУЧКО Михайло Костянтинович. У 2008 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук на тему: *Соціорелігійні аспекти повсякденного життя православного населення північної частини Молдавського воєводства та австрійської Буковини (друга половина XIV – початок XX ст.)*. Спеціальність 07.00.02 – *всесвітня історія*. Зараз працює на посаді зав. каф. етнології, античної і середньовічної історії ЧНУ.

ЩЕРБАК Віталій Олексійович. Народився 21.04.1954 р. у с. Матяшівці Обухівського району Київської області. В 1976 р. закінчив іст. фак-т КНУ. У 1986 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття ступеня канд. іст. наук, у 1998 р. в Ін-ті історії захистив дис. на здобуття ступеня докт. іст. наук на тему: *Формування козацького стану в Україні (друга половина XV – середина XVII ст.* Спеціальність 07.00.01 – історія України. Зараз працює на посаді проф. каф. історії України Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка. Сфера наук. інтересів: взаємини українського народу зі степовим і лісостеповим населенням Північного Причорномор'я, міжнародні відносини України в добу пізнього середньовіччя. Автор численних наук.праць, у тому числі монографії: *Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст.* – К. : Видавничий дім «Киево-Могилянська Академія», 2006. – 295 с.

ЮРЕЙКО Павло Степанович. У 2012 р. в ЛНУ захистив дис. на здобуття наук. ступ. канд. іст. наук на тему: *Медієвістичні студії у Львівському університеті в міжвоєнний період (1919-1939).* Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. А. В. Войтович.

ЮРОЧКІН Владислав Юрійович. У 2012 р. в ХНУ захистив дис. на здобуття наук. ступ. канд. іст. наук на тему: *Кримська Готія. Історія «готського питання».* Роботу виконано в Кримському філіалі Ін-ту археології НАН України. Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. іст. наук, проф. Ю. М. Могаричев.

ЯКОВЕНКО Наталія Миколаївна. Народилася 16.10.1942 р. у с. Миколо-Бабанка Кіровоградської області. У 1967 р. закінчила фак-т іноземних мов Львівського держ. ун-ту. У 1984 р. в Ін-ті історії захистила дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. У 1994 р. в Ін-ті історії захистила дис. на здобуття наук.

ступеня докт. іст. наук на тему: *Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII ст. (Волинь і Центральна Україна)*. Спеціальність 07.00.01 – історія України. З 1992 р. – професор кафедри історії НАУКМА. Автор монографії: *Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII століття: Волинь і Центральна Україна. Вид. 2-ге.* – К. : Критика, 2008, у якій розглядаються важливі проблеми соціально-політичного життя України у складі Речі Посполитої.

ЯКУБОВСЬКИЙ Василь Іванович. Народився 01.02.1940 р. у с. Мельниця-Подільська Борщівського району Тернопільської області. В 1967 р. закінчив іст.-філологічний фак-т Кам'янець-Подільського державного педагогічного ін-ту. В 1983 р. в Ін-ті археології захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук на тему: *Древнерусские памятники XII-XIII вв. верховьев рек Южного Буга и Случи*. Спеціальність 07.00.06 – археологія. Наук. керівник – докт. іст. наук П. П. Толочко. Автор монографії: *Скарби Болохівської землі. – Кам'янець-Подільський : Медобори, 2003. – 158 с.* У цій та інших працях історика розглядаються питання взаємин Південної Русі з монголами, участь населення південноруського регіону Болохівщини в міжнародних відносинах давньоруських земель. Зараз працює на посаді проф. каф. історії України КПНУ.

ЯНОВСЬКИЙ Ярослав Михайлович. Народився 14.07.1986 р. в смт. Щолкіне Ленінського району Автономної Республіки Крим. В 2010 р. закінчив істор. фак-т ЧНУ. В 2016 р. в ЧНУ захистив дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук на тему: *Війна гунського союзу племен із Західною Римською імперією 451-455 рр.: генеза, перебіг подій та наслідки*. Спеціальність – 07.00.02 – всесвітня історія. Наук. керівник – докт. істор. наук, проф. М. К. Чучко

ТЕЛЕФОНИ ТА ЕЛЕКТРОННІ АДРЕСИ ОСНОВНИХ НАУКОВИХ І НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ, ДЕ ПРАЦЮЮТЬ ІСТОРИКИ-МЕДІЄВІСТИ УКРАЇНИ

Відділ історії середніх віків і раннього нового часу Інституту історії України НАН України. Телефон відділу: (044) 279-06-53, e-mail: ukraine.middle.ages@gmail.com

Відділ історії середніх віків Інституту українознавства ім. І. П. Крип'якевича НАН України. Телефон дирекції інституту: (032) 276-51-61, e-mail: inukr@inst-ukr.lviv.ua

Відділ історії Євразійського степу Інституту сходознавства НАН України. Телефон дирекції інституту: (044) 278-76-52, e-mail: instkrymsk@gmail.com

Кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету. Телефон кафедри: (061) 228-76-39.

Кафедра всесвітньої історії Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Телефон деканату історичного факультету: (03849) 2-50-57, e-mail: dec_history@kpnpu.edu.ua

Кафедра історії стародавнього світу і середніх віків Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Телефон деканату факультету (044) 234-09-71, e-mail: history_dpt.head@univ.net.ua

Кафедра історії середніх віків і візантиністики Львівського національного університету ім. І. Я. Франка. Телефон кафедри: (032) 239-41-20, e-mail: clio@lnu.edu.ua

Кафедра історії стародавнього світу і середніх віків Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова. Телефон кафедри: (048) 723-55-22, e-mail: dmsv@onu.edu.ua, dmsv1@ukr.net

Кафедра всесвітньої історії і Центр медієвістичних студій Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Телефон кафедри: (0342) 596-103

Кафедра історії стародавнього світу і середніх віків Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Телефон кафедри: (057) 707-53-37, e-mail: ancient@karazin.ua

Кафедра історії стародавнього світу, середніх віків і музеєзнавства Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. Телефон кафедри: (0372) 52-41-28, e-mail: eamh@chu.edu.ua

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

ГОЛОВКО Олександр Борисович,
доктор історичних наук, професор,
професор кафедри всесвітньої історії
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

ІСТОРИКИ-МЕДІЄВІСТИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

ДОВІДНИК

Підписано до друку 01.09.2016 р. Гарнітура «Книжник».
Папір офісний. Друк різнографічний.
Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 4. Обл.-вид. арк. 3.
Тираж 50. Зам. № 738.

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.
Свідоцтво серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.

Надруковано в Кам'янець-Подільському національному
університеті імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.